Numărul 4, Ianuarie 2010

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
CENTRUL PENTRU MANAGEMENTUL CALITĂŢII

Buletinul Calităţii şi Competitivităţii

Cuprins

Competitivitatea Universităţii Babeş-Bolyai. Poziţionarea în ierarhii relevante	2
Clasificarea Eduniversal a şcolilor de business	6
Implicarea angajatorilor în evaluarea instituţiilor de învăţământ superior - topul THE-QS şi topul Capital	7
Evaluarea implicării în comunitate a universităţilor – Community Engagement Classification, Carnegie Foundation	10
Rolul angajatorilor în evaluarea instituţiilor de învăţământ superior	14
Cum văd angajatorii o universitate de calitate? Percepţia angajatorilor asupra elementelor definitorii pentru calitatea instituţiei universitare	18
Competitivitatea universitară. Studiu de caz: învăţământul centrat pe student	20
Raport privind poziţionarea Universităţii Babeş - Bolyai in „Clasificarea Universităţilor din lume pe Internet”	24
Asigurarea calităţii programelor de studii universitare prin formarea resursei umane şi orientarea spre piaţa muncii	28

Introducere

Buletinul Calităţii şi Competitivităţii revine în 2010 într-un format nou, mai atractiv vizual. Buletinul este destinat cadrelor didactice şi studenţilor care doresc să se informeze cu privire la probleme legate de asigurarea calităţii şi competitivitate universitară şi tuturor celor interesaţi de progresele pe care Universitatea Babeş-Bolyai le face în aceste domenii. După cum se ştie, prin Programul UBB 500 se urmăreşte accederea până în 2012 între primele 500 de universităţi ale lumii şi dobândirea statutului de *World Class University*. Prin urmare, calitatea programelor oferite şi competitivitatea universităţii sunt teme mereu actuale, care necesită atenţia şi implicarea tuturor, cadre didactice, studenţi, personal administrativ, comunitate, etc.

Numărul 4 al Buletinului Calităţii şi Competitivităţii debutează cu un articol de sinteză, în care este prezentată evoluţia Universităţii Babeş-Bolyai în diverse sisteme de ierarhizare, naţionale şi internaţionale. Sunt trecute în revistă măsurile interne adoptate în domeniul competitivităţii începând cu 2008, studiile care au fundamentat aceste decizii şi acţiunile concrete care le-au urmat.

Cel de-al doilea capitol prezintă Clasificarea Eduniversal a şcolilor de business, unde este prezentă şi Facultatea de Business din cadrul Universităţii Babeş-Bolyai.

Urmează patru articole dedicate relaţiilor pe care universităţile le dezvoltă cu mediul economic şi comunitatea. Opinia angajatorilor reprezintă un indicator important pentru anumite sisteme de ierarhizare. Este interesant de văzut cum definesc reprezentanţii mediului economic calitatea academică. Dintre ierarhizările care colectează informaţii de la angajatori, pentru Universitatea Babeş-Bolyai sunt relevante THE-QS şi Topul Capital. Implicarea universităţii în problemele comunităţii în care funcţionează poate constitui un criteriu de calitate în evaluarea instituţională.

Ca o noutate, prezentul număr al din Buletinului Calităţii şi Competitivităţii conţine un articol scris de o studentă: Competitivitatea universitară. Studiu de caz: învăţământul centrat pe student. Sperăm că această iniţiativă nu va rămâne singulară şi ca pe viitor să avem mai multe astfel de articole.

În ultima secţiune este prezentat proiectul ”*Asigurarea calităţii programelor de studii universitare prin formarea resursei umane şi orientarea spre piaţa muncii*”, derulat în Universitatea Babeş-Bolyai pe o perioadă de 2 ani, prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.

COMPETITIVITATEA UNIVERSITĂŢII BABEŞ-BOLYAI. POZIŢIONAREA ÎN IERARHIZĂRI RELEVANTE

Introducere

În 2006, Universitatea Babeş-Bolyai a adoptat programul "UBB 500", prin care se urmăreşte poziţionare pe primele 500 de locuri ale clasamentului Shanghai şi implicit dobândirea statutului de World Class University, până în anul 2012. Într-un efort permanent de sporire a competitivităţii, ulterior au fost luate o serie de măsuri pentru atingerea obiectivului propus:

- Criterii de competitivitate a facultăţilor şi a universităţii asumate la Universitatea Babeş-Bolyai (Nr. 2015 din 11 februarie 2008);
- Strategia de dezvoltare a resurselor umane la Universitatea Babeş-Bolyai, 2008-2012 - în special Anexa 3 – Reperele de performanţă (Nr.23100 din 25 februarie 2008);
- Hotărâre privind responsabilităţile pentru asigurarea satisfacerii criteriilor de competitivitate a catedrelor, a facultăţilor şi a Universităţii Babeş-Bolyai (Nr. 6184 din 21 aprilie 2008);
- Hotărârea Consiliului de Administraţie referitoare la accesul Universităţii Babeş-Bolyai între primele 500 de universităţi ale clasamentului Shanghai (Nr. 23223 din 25 aprilie 2008);
- Hotărâre a Consiliului de Administraţie al Universităţii Babeş-Bolyai cu privire la sporirea, înregistrarea şi evidenţierea continuă a publicaţiilor ISI (Nr.23527 din 15.septembrie 2008);
- Hotărârea Consiliului de Administraţie cu privire la satisfacerea criteriilor de competitivitate a catedrelor, facultăţilor, Universităţii (Nr. 16898 din 6 octombrie 2008);
- Hotărâre privind structura Universităţii Babeş-Bolyai, în vederea satisfacerii criteriilor de competitivitate naţională şi internaţională (Nr.23695 din 15 decembrie 2008).

Măsurile de mai sus au fost fundamentate riguros, pe baza unor studii şi analize cu privire la competitivitatea Universităţii Babeş-Bolyai. Dintre acestea amintim:

- Raport privind poziţionarea Universităţii Babeş-Bolyai în „Clasificarea Universităţilor din lume pe Internet" (Conf. dr. Alina Andreica, Carmen Ciplea – ianuarie 2008);
- Competitivitatea Universităţii Babeş-Bolyai. Probleme, soluţii, perspective, acţiuni (Prof. dr. Andrei Mărcuş – februarie 2008);
- Mărirea competitivităţii Universităţii Babeş-Bolyai (Prof. dr. Andrei Mărcuş – aprilie 2008)
- Competitivitatea Universităţii Babeş-Bolyai (Prof. dr. Ladislau Nagy, Prof. dr. Paul Şerban Agachi – aprilie 2008);
- Realizarea Programului UBB 500 – propuneri de măsuri (Ioan Bucur, Paul Şerban Agachi, Robert Coroş, Daniel David, Cristian; Dragoş, Răzvan Florian, Alin Mihăilă, Camelia Moraru, Carmen Pop - aprilie 2008)
- Dezvoltarea Universităţii Babeş-Bolyai (Prof. dr. Nicolae Bocşan - decembrie 2008).

Preocupările privind sporirea competitivităţii Universităţii Babeş-Bolyai sunt reflectate într-o serie de publicaţii care vizează teme precum sistemele de ierarhizare, standarde şi indicatori de performanţă, cercetarea ştiinţifică, scientometria, etc. Prin acestea se urmăresc scopuri multiple: informarea personalul universităţii cu privire la competitivitate, conştientizarea ideii de competiţie, crearea sentimentului de apartenenţă, implicarea în acţiune, stimularea calităţii actului didactic, sporirea productivităţii ştiinţifice, etc. Enumerăm câteva dintre publicaţiile şi acţiunile care au tratat direct sau
indirect problematica competitivităţii universitare:

- Buletinul Departamentului Competitivităţii şi Calităţii (din 2008);
- Buletinul informativ al Departamentului de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (din 2007)
- Ghidul Competitivităţii şi Calităţi (2009)
- International Conference "Academic Cooperation and Competitiveness. University Ranking Methodologies" (17-20 Septembrie 2009 http://conference.ubbcluj.ro/competitiveness).
- Forumul Universitar Clujean: "Ranking-urile universitare, instrumente ale managementului calităţii" (Prof. dr. Serban Agachi, 28 octombrie 2009).

În mai 2009 Universitatea Babeş-Bolyai a fost supusă evaluării instituţionale din partea Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior (ARACIS), primind calificativul "Grad ridicat de încredere".

Poziţionarea Universităţii Babeş-Bolyai în ierarhizări

I. Poziţionarea UBB în clasamente româneşti

În acest moment nu există nici o ierarhizare universitară publicată sistematic, la nivel naţional. Cu toate acestea, în ultimii ani au existat iniţiative de ordonare a instituţiilor de învăţământ superior pe baza unor criterii de performanţă. Indiferent de metodologia utilizată, Universitatea Babeş-Bolyai s-a aflat mereu pe poziţii fruntaşe.

a) Ad Astra – Topul Universităţilor din România (2005 - 2007)

Între anii 2005-2007 Asociaţia Ad Astra a publicat *Topul Universităţilor din România*, o ierarhizare a universităţilor din ţara noastră, pe baza articolelor publicate de către cadrele didactice din instituţia respectivă în reviste ştiinţifice recunoscute pe plan internaţional, indexate de ISI Web of Science, în anul anterior. Pentru a nu dezavantaja universităţile mici, numărul total de articole este raportat la numărul de cadre didactice şi cercetători ai instituţiei. Pe lângă clasamentul general, s-au realizat clasamente pe 32 de domenii ştiinţifice şi pe sub-domenii, luându-se în considerare

factorul de impact al publicaţiilor. Universitatea Babeş-Bolyai a ocupat succesiv poziţiile 2 – 3 – 2 în clasamentul general, în clasamentele pe domenii, clasându-se, de asemenea, pe primele poziţii.

Ad Astra a încercat şi o estimare a scorurilor pe care le-ar obţine universităţile româneşti pe baza criteriilor Shanghai. Într-un astfel de clasament, Universitatea Babeş-Bolyai ar ocupa locul al doilea (3,96 puncte).

b) Evaluarea universităţilor româneşti de stat, în scopul finanţării. CNFIS şi CNCSIS

Cele două structuri naţionale cu rol consultativ pentru Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Inovări nu publică o ierarhizare anuală a universităţilor din România, dar colectează date, pe baza unor indicatori de calitate. Criteriile de calitate au fost introduse în algoritmul de finanţare în 2002 şi au cunoscut o dezvoltare rapidă, atât din punct de vedere al complexităţii sistemului de indicatori cât şi ca pondere, în anul 2008 atingând valoarea de 30% din totalul finanţării de bază. În 2009 sunt utilizaţi 17 indicatori împărţiţi în 5 grupe, ponderea cea mai mare (7%) fiind alocată indicatorului IC_6 - *Nivelul performanţelor în cercetarea ştiinţifică*. Indicatorul IC_{17} - *Dezvoltarea educaţiei permanente din universităţi* are ponderea 0%, aflându-se în stadiul de pilotare.

În 2008 CNFIS a dat publicităţii un raport intitulat *Analiza evoluţiei indicatorului de calitate IC_6 privind "nivelul performanţelor în cercetarea ştiinţifică din universităţi" şi influenţa acestuia în repartizarea alocaţiilor bugetare destinate finanţării de bază,* material în care se discută evoluţia indicatorului IC_6 şi a subindicatorilor componenţi în perioada 2003-2007, pentru instituţiile de învăţământ superior româneşti de stat. Au fost stabilite cinci grupe valorice, plus două suplimentare pentru universităţile de artă şi arhitectură. De-a lungul celor cinci ani, Universitatea Babeş-Bolyai s-a aflat mereu în prima grupă valorică. S-a calculat şi un punctaj evolutiv, prin acordarea de 10, 8, 6, 4, 2 puncte în funcţie de poziţionarea anuală într-una din cele cinci grupe valorice, Universitatea Babeş-Bolyai obţinând maximul de 50 de puncte.

c) University Ranking - Kienbaum Management Consultants & Capital

Revista Capital a publicat în septembrie 2009 "*University Ranking*" – o ierarhizare realizată în colaborare cu compania germana Kienbaum Management Consultants. Au fost luate în calcul 84 de universităţi de stat şi private, evaluate de către 395 de reprezentanţi din 35 de companii, respectiv de 3131 absolvenţi/studenţi. Aprecierile, de la foarte bun (1) la insuficient (4), s-au făcut pe baza mai multor criterii: pregătire teoretică, orientare practică, competenţe lingvistice/limbi străine, experienţă internaţională. Universitatea Babeş-Bolyai a ocupat prima poziţie în clasamentul general.

II. Poziţionarea UBB în clasamente internaţionale

a) Academic Ranking of World Universities

Academic Ranking of World Universities (ARWU) este o ierarhizare internaţională, cu 500 de poziţii, publicată anual de către Shanghai Jiao Tong University (SJTU) realizată pe baza performanţei academice şi de cercetare. Calitatea este operaţionalizată şase indicatori grupaţi în patru criterii:

- Calitatea educaţiei – 10%
  - Alumni cu Premiul Nobel şi Medalii Fields - 10%
- Calitatea personalului didactic şi de cercetare 40%
  - Staff cu Premiul Nobel şi Medalii Fields - 20%
  - Cercetătorii highly cited în 21 de subiecte, din 5 categorii majore – 20%
- Rezultatele Cercetării 40%
  - Articole publicate în Nature and Science - 20%
  - Articole publicate în SCI şi SSCI – 20%
- Dimensiunea instituţiei 10%
  - Performanţa academică raportat la dimensiunea instituţiei (Per Capita) – 20%

Nici o universitatea românească nu se află pe una dintre cele 500 de poziţii ale clasamentului Shanghai. Conform unor informaţii neoficiale, Universitatea Babeş-Bolyai ocupă o poziţie situată în jurul locului 700.

b) THE-QS World University Rankings

Times Higher Education Supplement împreună cu Quacquarelli Symonds publică anual *THES-QS World University Rankings*, o ierarhizare generală, respectiv clasamente pe specializări, pe regiuni şi pe indicatori. Se utilizează şase indicatori de performanţă:

- Peer-Review - 40%
- Evaluarea angajatorilor - 10%
- Raportul Student/ Personal academic – 20%
- Număr de citări - 20%
- Personal academic internaţional - 5%
- Studenţi internaţionali - 5%

În anul 2008 a fost creat un profil al Universităţii Babeş-Bolyai pe site-ul www.topuniversities.com. În baza acestui profil, autorii ierarhizării au solicitat date (nume de angajatori relevanţi) pentru ediţia din 2009 a THES-QS Ranking. Universitatea Babeş-Bolyai a intrat astfel pe poziţia 601+ a clasamentului, alături de alte câteva instituţii de învăţământ superior. Profilul Universităţii Babeş-Bolyai poate fi vizualizat la adresa: http://www.topuniversities.com/university/7590/babesbolyai-university.

c) CHE University Ranking

Centre for Higher Education Development (CHE) în colaborare cu Die Zeit publică anual CHE University Ranking – o clasificare a universităţilor din spaţiul german,

care încearcă să se extindă în întreaga Europă. CHE Ranking nu este o ierarhizare propriu-zisă, nu ia forma de league-table, ci grupează instituţiile de învăţământ superior în 3 clase (superior, mediu, inferior), în funcţie de performanţa măsurată pe diverse dimensiuni. Nu se ierarhizează universităţile ca întreg, nu se calculează scoruri globale prin ponderare şi nu se ordonează poziţii individuale în ierarhii. Sunt utilizaţi peste 150 de indicatori de performanţă, grupaţi în 9 module: orientarea spre piaţa muncii, resurse, cercetare ştiinţifică, opinie generală, orientare internaţională, rezultatele programelor de studiu, locaţia şi universitatea, studenţii, predarea.

În iulie 2008 Universitatea Babeş-Bolyai a fost invitată să participe la CHE Ranking 2009, cu programele de nivel licenţă şi masterat oferite în limbile germană şi engleză, în anumite domenii. Universitatea Babeş-Bolyai a optat să participe la ierarhizare doar cu programele de studii care se desfăşoară în sistem Bologna. Respectând cerinţele impuse de către instituţia germană (limba de predare, domeniu, specificul programului), au fost selectate pentru evaluare programe de licenţă şi masterat din domeniile: matematică, informatică, fizică, chimie, biologie, geografie.

Datorita faptului ca la programele oferite în limbile germană şi engleză sunt înscrişi puţini studenţi, participarea acestora la completarea chestionarului destinat opiniei studenţilor a fost redusă. S-au publicat puţine informaţii despre Universitatea Babeş-Bolyai. În funcţie de domeniu, UBB a ocupat poziţii superioare, intermediare sau inferiore, la dimensiuni precum *Doctorates per professor*. La dimensiunile *Publications per academic* şi *Citations per publication*, UBB s-a clasat în grupul inferior, indiferent de domeniul de studiu.

La ediţia din 2010 a CHE University Ranking, Universitatea Babeş-Bolyai participă cu un singur program, Istorie – limba germană.

d) Performance Ranking of Scientific Papers (Taiwan)

The Higher Education Evaluation and Accreditation Council of Taiwan (HEEACT) publică începând din 2006 *Performance Ranking of Scientific Papers for World Universities* - o clasificare cu 500 de poziţii a universităţilor la nivel mondial, pe baza performanţelor ştiinţifice reflectate în publicaţii. Ierarhizarea se fundamentează pe 3 criterii, cu 8 indicatori:

- Productivitatea cercetării – 20%
  - Numărul de articole publicate în ultimii 11 ani – 10%
  - Numărul de articole publicate în anul curent – 10%
- Impactul cercetării – 30%
  - Numărul de citări în ultimii 11 ani – 10%
  - Numărul de citări în ultimii 2 ani – 10%
  - Numărul mediu de citări în ultimii 11 ani – 10%
- Excelenţa cercetării – 50%
  - Indicele H din ultimii 2 ani – 20%
  - Numărul de Articole Citate Frecvent – 15%
  - Numărul de articole apărute în publicaţii cu impact major în anul curent – 15%

Nici o universitatea românească nu se află pe una dintre cele 500 de poziţii ale clasamentului Taiwan. Conform unor informaţii neoficiale, Universitatea Babeş-Bolyai ocupă un loc situat între poziţiile 600 şi 700.

e) Webometrics Ranking of World's Universities

World Universities' Ranking on the Web este un sistem de ierarhizare a universităţilor, pe baza web-site-urilor acestora, realizat de către Cybermetrics Lab - un grup de cercetare al Centro de Información y Documentación (CINDOC). Clasamentul se publică bianual, în lunile ianuarie şi iulie. În evaluarea site-urilor se utilizează 4 indicatori cu ponderi diferite:

- Cantitatea/Mărimea - Numărul de pagini găzduite pe domeniul instituţiei - 20%
- Vizibilitatea - Numărul total de legături externe unice primite (inlinks) de către un domeniu - 50%
- Rich Files - fişiere în format doc, .pdf., .ps, .ppt. - 15%
- Scholar - numărul de articole şi citări pentru fiecare domeniu academic - 15%

În tabelul de mai jos se prezintă poziţionarea Universităţii Babeş-Bolyai la nivel naţional şi internaţional, în ultimele cinci ediţii ale Webometrics:

Ediţia	Poz. mondială	Poz. naţională	S*	V*	R*	Sc*
Iulie 2007	1425	3	1323	2230	686	781
Ianuarie 2008	1237	3	1101	2059	710	654
Iulie 2008	1158	3	1119	1820	652	744
Ianuarie 2009	1197	1	1082	1883	662	769
Iulie 2009	1034	4	1430	1872	676	852

* Punctajul mai mic este mai bine cotat în top

f) Eduniversal 2009 Business Schools Ranking

În 2009, http://www.eduniversal.com publică un clasament al facultăţilor de business din fiecare ţară, realizat pe baza opiniei decanilor. Aceştia trebuiau să aleagă dintre 1000 de instituţii selectate anterior, răspunzând la o singură întrebare: ”Ce facultate/facultăţi de business aţi recomanda cuiva care vrea să studieze în această ţară”. Fiecare decan a votat facultăţi din ţările pentru care a considerat că are cunoştinţele necesare. Pentru România au rezultat două categorii, *Excellent Business Schools* (cu influenţă naţională şi/

sau legături continentale), respectiv *Good Business Schools* (cu influență regională), fiecare cu câte trei poziții. Facultatea de Business din cadrul Universității Babeș-Bolyai s-a clasat pe poziția a doua în grupa *Good Business Schools.*

g) European Student Barometer 2009/Trendence Graduate Barometer 2010

Universitatea Babeș-Bolyai a participat în 2009 la European Student Barometer, un studiu cu privire la satisfacția studenților realizat anual de Institutul Trendence din Berlin. Au fost vizate aspecte ce țin de carieră și educație, 1101 studenți ai UBB completând chestionarul. Aceștia s-au declarat mulțumiți de: reputația academică a universității (88,1%), locația universității (86,9%), reputația universității între angajatori (79,8%), facilități IT (75,5%), orientarea internațională (70,9%), calitatea predării (70,2%). Costurile (25,5%), disponibilitatea locurilor de cazare (27,2) și serviciile administrative (29,6%) au fost aspectele cele mai puțin apreciate de către studenți. Universitatea Babeș-Bolyai participă la Trendence Graduate Barometer 2010, noua denumire a European Student Barometer.

III. Principalele acțiuni ce se întreprind în UBB

- premierea rezultatelor cercetării;
- înregistrarea publicațiilor UBB în bazele de date internaționale;
- normalizarea raportului dintre numărul studenților și numărul cadrelor didactice;
- creșterea numărului de cursuri evaluate de către studenți prin introducerea treptată a evaluării online;
- îmbunătățirea serviciilor oferite studenților;
- atragerea de studenți străini și creșterea vizibilității internaționale;
- întărirea relațiilor cu angajatorii;
- creșterea numărului de pagini și documente în website-ul UBB;
- informarea permanenta a comunității academic asupra indicatorilor de calitate și metodologiilor de evaluare și ranking.

Bibliografie:

Ad Astra (2006). T*opul Universităţilor din România 2006, realizat de Asociaţia Ad Astra a cercetătorilor români.* www.ad-astra.ro/universitati/clasamentul_universitatilor_2006.pdf

Ad Astra (2007). *Topul Universităţilor din România 2007, realizat de asociaţia Ad Astra a cercetătorilor români.* www.ad-astra.ro/universitati/clasamentul_universitatilor_2007.pdf

Agachi, Paul, Şerban, Nica, Panaite, Moraru, Camelia, Mihăilă, Alin (2007). *Ierarhizarea universităţilor din România din punct de vedere al activităţii de cercetare ştiinţifică,* în Revista de Politica Ştiinţei şi Scientometrie, vol. V, Nr. 4, pag. 154-170.

CNFIS (2009). *Metodologia de repartizare a alocaţiilor bugetare destinate finanţării de baza pentru anul 2009 (Anexa OMECI nr. 3125/03.02.2009).* http://www.cnfis.ro/fb2009/OMECI-MetodologieFB2009.pdf

CNFIS (2008). *Analiza evoluţiei indicatorului de calitate IC_6 privind "nivelul performanţelor în cercetarea ştiinţifică din universităţi" şi influenţa acestuia în repartizarea alocaţiilor bugetare destinate finanţării de bază.* http://www.cnfis.ro/documente/011508-analizaIC6-draft.pdf

Florian Răzvan (2006). *Universităţile din România şi Clasamentul Shanghai,* Asociaţia Ad Astra a cercetătorilor români. www.ad-astra.ro/journal/8/florian_shanghai_romania.pdf

Mărcuș, Andrei (Coordonator), Gherghin Gelu, Szabo, Melinda, Zaharie, Monica (Editori) (2009). *Ghidul* competitivității și calității, Presa Universitara Clujeană. http://qa.ubbcluj.ro/calitate.htm

Mărcuș, Andrei, Gherghin, Gelu (2009) *Competitiveness at Babeș-Bolyai University. BBU's positions in rankings*, prezentare în cadrul International Conference "Academic Cooperation and Competitiveness. University Ranking Methodologies" (17-20 Septembrie 2009). http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/seminar2/participants.php

Trendence Institute (2009). The *European Student Barometer 2009 Partner Report, Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca, Total Edition*. http://qa.ubbcluj.ro/Documente/ESB2009/Total_Partner_Report_UBB2009.pdf

www.arwu.org/ARWU2009.jsp

http://www.capital.ro/usr/imagini/0-37834-studiev10.pdf

http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/seminar2/index.php

http://www.eduniversal.com/business-school-ranking/country/romania/181

http://www.topuniversities.com/university/7590/babesbolyai-university

http://ranking.zeit.de

http://www.heeact.edu.tw

http://www.webometrics.info

http://www.eduniversal.com/business-school-ranking/country/romania/181

Drd. Gelu Gherghin
Centrul pentru Managementul Calității

Prof.dr. Andrei Mărcuș,
Prorector

CLASIFICAREA EDUNIVERSAL A ȘCOLILOR DE BUSINESS

Descrierea sistemului de clasificare Eduniversal

Eduniversal are ca scop oferirea unei perspective universale asupra ofertei învățământului superior (școli de business). Caracterul său universal este dată de acoperirea a 9 zone: Africa, Asia Centrala, Europa de Est si Centrală, Orientul Îndepărtat, America Latină, America de Nord, Oceania, Europa de Vest.

Ceea ce aduce în plus acest sistem este clasificarea pe 5 nivele a instituțiilor educaționale și realizarea de comparații orizontale la nivel internațional și național între instituțiile din cadrul aceleiași clase. În plus, un rol important în cadrul acestui sistem de clasificare îl are votul decanilor, care realizează recomandarea instituțiilor educaționale.

Metodologia de clasificare

Există două etape principale ale metodei de clasificare:

1. Stabilirea la nivel de continent și la nivel de țară a numărului de instituții educaționale care vor intra în procesul de selecție oficială.

În aceasta etapă, principalele ***criterii*** sunt:

- *Cantitative*: valoarea cheltuielilor în educație pe număr de locuitori, produsul național brut, volumul populației, numărul de studenți.
- *Calitative*: mediul educațional local (numărul instituțiilor educaționale preuniversitare, importanța istorică și tradiția instituțiilor educaționale).

2. Selecția oficială a instituțiilor.

Informațiile analizate au vizat: acreditările internaționale, recunoașterea națională, premii sau ierarhizări internaționale și naționale, participarea în asociații academice internaționale, dimensiunea și calitatea rețelelor și parteneriatelor internaționale, citări în principalele publicații specializate în educație.

În cadrul acestei clasificări sunt cuprinse:

I. Selecția oficială a 1000 de Școli de Business la nivelul întregii lumi. Aceasta este realizată de către un Comitet Științific Internațional (care cuprinde 12 membri internaționali, incluzând 9 experți independenți din cele 9 zone, 2 membri executivi și 1 membru consultativ). Lista instituțiilor care iau parte la selecția oficială este modificată la doi ani după prima selecție și ulterior, la patru ani, în funcție de schimbările apărute.

II. Sistemul Eduniversal Palms clasifică instituțiile pe 5 categorii (de tip Palm), care indică nivelul reputației academice internaționale a unei instituții. Din cele 1000 de instituții, se selectează 100 de instituții în categoria 5 Palm (categorie care include școli cu reputație globală), 200 de instituții din categoria 4 Palm (top business schools), 400 de instituții cu 3 palm (nivel Bine), 200 de scoli in Categoria 2 Palm si 100 de instituții în categoria 1 Palm (importanță locală).

Criterii de ierarhizare in cadrul sistemului Palm

A. Nivelul de internaționalizare

- Acreditările obținute de către instituția evaluată (AACSB, EQUIS, AMBA, State Qualification, etc), pentru care se alocă maximum 3.2 puncte;
- Rezultatele în ierarhizările internaționale (Financial Times, Shanghai Jiao Tong, Business Week, Asiaweek, Wall Street Journal, America savings, THES, SMBG, etc), pentru care se alocă maximum 1.45 puncte;
- Participări în asociații academice internaționale (EFMD, CLADEA, CEEMAN, EMBA, AAPBS, etc.), pentru care se alocă maximum 6.2 puncte;
- Rețeaua de parteneriate ale decanatelor la nivel internațional și local (maximum 0.55 puncte);
- Studii renumite la nivelul comunității academice internaționale.

B. Votul Decanilor

Decanii celor 1000 de instituții selectate sunt invitați să recomande alte insituții academice, răspunzând la întrebarea „Dintre școlile următoare, pe care ați recomanda-o cel mai puternic unei persoane care dorește să studieze în aceasta țară?”. Fiecare decan poate recomanda cel mult 50% din instituțiile selectate. Pentru a sublinia importanta reputației internaționale, voturile primite din zone geografice mai îndepărtate sunt ponderate cu o valoare mai mare. Instituțiile care primesc voturi doar din partea decanilor din aceeași țară primesc un număr mai mic de puncte pentru acestea. De asemenea, instituțiile de business care votează în instituții din 153 de tari sunt recompensate cu puncte bonus.

Școlile de business sunt clasificate pe baza acestor recomandări si sunt transferate la un alt nivel/menținute/eliminate de pe lista de selecție în funcție de recomandările primite.

Limite metodologice

Dintre limitele asociate acestui sistem de clasificare se pot indica:

- numărul restrâns al membrilor Comitetului Științific care realizează analiza informațiilor necesare selecției oficiale;
- insuficiența informațiilor existente pe pagina web a sistemului de clasificare despre instituțiile clasificate;
- existența pe pagina web a unor erori în ceea ce privește denumirea instituțiilor clasificate, fapt care atrage după sine problematizare credibilității sistemului;
- posibilitatea apariției unei parțialități în votul decanilor;
- lipsa transparenței în ceea ce privește modul de cuantifica-

EXCELLENT Business Schools nationally strong and/or with continental links	**Recommendation Rate (per 1000)**
1. Bucharest School of Management	155 ‰
2. Universitatea din București, Facultatea de Administrație si Afaceri	120 ‰
3. ASEBUSS - Institute for Business and Public Administration (ASEBUSS)	54 ‰
GOOD Business Schools with regional influence	**Recommendation Rate (per 1000)**
1. University of West Timișoara - Faculty of Economics Sciences	62 ‰
2. Babeș-Bolyai University - Facultatea de Business	39 ‰
3. University "Alexandru Ioan Cuza" - Faculty of Economics and Business Administration	31 ‰

re a criteriilor ponderate în realizarea clasificării finale.

C. Școlile de Business din România ce apar în clasamentul pe 2009

În Europa occidentală, respectiv America de Nord, pe primul loc se plasează London Busines School (682 ‰) respectiv Harvard Business School (721 ‰), ambele clasificate ca „**UNIVERSAL Business School** with major international influence".

Bibliografie

www.eduniversal.com

Asist. Monica Zaharie
Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor

IMPLICAREA ANGAJATORILOR ÎN EVALUAREA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR – TOPUL THE-QS ŞI TOPUL CAPITAL –

Inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă

Una dintre dimensiunile pe care este evaluată o instituţie de învăţământ la nivel naţional sau internaţional poate fi numită generic „graduate employability" sau măsura în care absolvenţii sunt absorbiţi corespunzător de piaţa forţei de muncă. Pentru evaluarea acestei dimensiuni sunt construiţi indicatori la nivel naţional sau internaţional, în funcţie de amploarea evaluării, bazaţi fie pe date „obiective" culese de instituţiile de învăţământ superior sau instituţiile centrale responsabile fie pe evaluări ale angajatorilor. Din datele culese de universităţi sau de agenţiile însărcinate sunt utilizate informaţii precum rata de angajare sau salariul mediu al unui absolvent în funcţie de specializare, evitându-se evaluarea angajatorilor, evaluare ce nu poate fi replicată, constituind un indicator ce fluctuează mult în funcţie de compania selectată şi de respondentul ales.

Unele state au încercat standardizarea unei proceduri de evaluare din partea angajatorilor de-a lungul timpului (exemplu: Marea Britanie sau Australia, ce deţin Asociaţii naţionale ale angajatorilor de absolvenţi) astfel încât să includă atât rata de angajare a absolvenţilor cât şi gradul de satisfacţie al angajatorilor cu aceştia în evaluările şi clasificările instituţionale.

În lipsa unui sistem naţional de colectare a datelor relevante cu privire la inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă (România), precum şi în cazul unui clasament internaţional (TIMES-QS) ce face imposibil de comparat indicatori naţionali menţionaţi anterior, se utilizează ceea ce poate fi denumită „reputaţia între angajatori". Aceasta se evaluează prin chestionarea companiilor cu privire la preferinţa pentru absolvenţii uneia sau alteia dintre instituţiile de învăţământ, măsura în care consideră că acestea oferă absolvenţi „buni". Atât clasamentul TIMES-QS cât şi CAPITAL sunt exemple de ierarhizare a universităţilor pe baza reputaţiei pe care acestea o au în rândul unor angajatori daţi. Cu ce caracteristici ale unei instituţii de învăţământ se asociază această reputaţie printre angajatori şi măsura în care acest indicator este unul valid pentru ceea ce înseamnă „graduate employability" rămâne să fie dezbătut.

THE-QS (internaţional)

Ponderea părerii angajatorilor: 10% din punctajul final

Caracteristicile respondenţilor: sunt incluse în studiu per-

soanele care se ocupă de recrutarea şi selecţia angajaţilor, în special a celor pentru poziţii de debutant şi/sau poziţii care necesită absolvirea unui MBA.

Răspunsurile oferite de angajatori constituie baza mai multor rapoarte dincolo de cel cu privire la ierarhizarea universităţilor: "Top MBA", "Top Graduate Salary" (topul salariilor oferite absolvenţilor) şi "Recruitment Trends" (tendinţe în recrutarea absolvenţilor). Acestea sunt oferite angajatorilor drept recompensă pentru implicarea în evaluare.

Locul ocupat de UBB: 601+

Chestionarul adresat angajatorilor se compune din următoarele secţiuni:

- MBA recrutare, compensaţii & beneficii
- Şcoli de business de top
- Universităţi de top
- Recrutarea absolvenţilor
- Compensaţii & beneficii pentru absolvenţi

Secţiunea "Universităţi de top" din chestionarul adresat angajatorilor cuprinde o singură întrebare ce face referire la selectarea instituţiilor de învăţământ superior care oferă "cei mai buni absolvenţi" (vezi Anexa 1). Restul întrebărilor ce compun chestionarul sunt relevante pentru constituirea celorlalte rapoarte pentru angajatori menţionate mai sus. Astfel, deşi autorii susţin că acordă 10% din scorul unei instituţii criteriului "graduate employability", chestionarul măsoară de fapt reputaţia unei universităţi în rândul angajatorilor, în special a celor internaţionali.

CAPITAL (România)

Realizat de publicaţia CAPITAL şi firma de consultanţă Kienbaum Management Consultants, studiul a fost lansat pe piaţă în septembrie 2009 drept "primul studiu care ţine cont de opinia angajatorilor". Acesta deschide piaţa locală spre clasamente ale instituţiilor de învăţământ superior care ţin cont şi de inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă. Clasamente naţionale similare sunt realizate de jurnale precum The Guardian sau Financial Time în Marea Britanie, acestea utilizând în schimb statistici naţionale cu privire la inserţia absolvenţilor.

Ponderea părerii angajatorilor: 100% din punctajul final, fiind un clasament bazat exclusiv pe părerea angajatorilor

Număr de companii incluse în studiu: 35

Număr de respondenţi din partea celor 35 de angajatori: 395

Dimensiuni utilizate în evaluarea calităţii absolvenţilor:

- Educaţia teoretică
- Orientare către practică
- Competenţe lingvistice (limbi străine)
- Experienţă internaţională

Profilele "economie" şi "inginerie" sunt evaluate separat.

Primele 10 poziţii în topul universităţilor din România

Poziţie	Instituţie	Oraş	Punctaj
1	**Univ. Babeş-Bolyai**	**Cluj-Napoca**	**2,30**
2	Univ. Bucureşti	Bucureşti	2,33
3	Univ. Transilvania	Braşov	2,36
4	Univ. Ştefan cel Mare	Suceava	2,43
5	Univ. Lucian Blaga	Sibiu	2,44
6	Univ. Petre Andrei	Iaşi	2,45
7	ASE	Bucureşti	2,46
8	Institutul Teologic Romano-Catolic	Bucureşti	2,48
9	Univ. Al. Ioan Cuza	Iaşi	2,55
10	Univ. Româno-Americană	Bucureşti	2,57

*Preluare studiu CAPITAL, 2009

Conform articolelor din revista CAPITAL ce fac referire la acest clasament, "angajatorii au fost rugaţi să facă evaluările strict pe baza observaţiilor furnizate de persoanele aflate în funcţii de conducere, cu privire la facultăţile absolvite de angajaţii din subordine." Spre deosebire de clasamentul THE-QS, unde respondenţii trebuie să deţină responsabilităţi în sfera de recrutare şi selecţie a absolvenţilor, reprezentanţii companiilor participante la clasamentul CAPITAL nu au în mod obligatoriu o astfel de responsabilitate, situându-se doar în poziţii de conducere. De asemenea, CAPITAL nu furnizează informaţii despre procesul de selectare a angajatorilor, furnizând doar numărul lor precum şi numărul respondenţilor.

Cătălina Amihăiesi
Oficiul Cooperărilor Locale şi Regionale

ANEXA 1

Întrebări THE-QS

- De la ce şcoală de business/universitate preferă compania dvs să recruteze angajaţi în următorii 2 ani?
- Vă rugăm să selectaţi şcoala de business care consideraţi că are cea mai bună reputaţie în fiecare din următoarele regiuni.
- Vă rugăm să selectaţi şcolile care au cele mai bune programe de studiu în următoarele specializări:
  - leadership
  - antreprenoriat
  - finanţe
  - management internaţional
  - marketing
  - management operaţional
  - e-business
  - strategie
- Ce funcţie ocupă în compania dvs. un proaspăt absolvent de MBA?
- Ce nivel de experienţă este preferat în compania dvs pentru absolvenţii de MBA?
- Ce competenţe caută compania dvs la absolvenţii de MBA?
- Care este nivelul dvs de mulţumire cu privire la competenţele deţinute de absolvenţii de MBA pe care compania dvs i-a angajat până în prezent?
- Ce tehnici de recrutare sunt eficiente pentru compania dvs?
- Care sunt beneficiile de a angaja absolvenţi de MBA pentru compania dvs?
- Care sunt principalele îngrijorări cu privire la angajarea absolvenţilor de MBA şi cum aţi dori să îmbunătăţiţi procedura de recrutare şi selecţie a acestora?
- **Vă rugăm să alegeţi maxim 30 de universităţi care, din experienţa dvs, oferă cei mai buni absolvenţi ("the best first degree graduates")**
- Din ce domenii preferă compania dvs să angajeze absolvenţi (nivel licenţă şi master)?
- Cât de mulţumit/a sunteţi de procedura actuală de recrutare a companiei dvs şi ce anume consideraţi caă are cel mai mare efect în a atrage absolvenţii potriviţi?
- Care este salariul mediu pentru un proaspăt absolvent în compania dvs?

ANEXA 2

Întrebări CAPITAL

Angajatorii sunt rugaţi să evalueze universităţile din România în funcţie de 4 dimensiuni:

- Educaţia teoretică
- Orientare către practică
- Competenţe lingvistice (limbi străine)
- Experienţă internaţională

Aceştia au la dispoziţie o listă de universităţi (84) la care pot face referire (au făcut referire în 2009 la 52 dintre ele).
Evaluarea se realizează completând o scală Likert cu 4 trepte: "1 = foarte bine", "2 = bine", "3 = suficient", "4 = insuficient". Datele pentru o universitate sunt analizate dacă cel puţin 3 angajatori meţionează instituţia.

EVALUAREA IMPLICĂRII ÎN COMUNITATE A UNIVERSITĂŢILOR – COMMUNITY ENGAGEMENT CLASSIFICATION, CARNEGIE FOUNDATION

1. Implicarea în comunitate – definire şi caracteristici

De ce implicare în comunitate?

Implicarea în comunitate a apărut pe agenda universităţilor alături de predare şi cercetare şi în extinderea serviciilor oferite comunităţii în urma creşterii gradului de conştientizare asupra rolului pe care o instituţie de învăţământ îl are în dezvoltarea unei comunităţi. Dincolo de nivelul de educaţie al populaţiei dintr-o anumită regiune, vorbim acum de adaptarea la nevoi specifice de dezvoltare regională şi soluţionarea de probleme specifice unei zone. Universităţile au fost în mod tradiţional implicate în cercetare şi elaborare de soluţii, însă responsabilitatea implicării în comunitate aduce cu ea o subliniere a beneficiilor mutuale, a implicării sistematice de ambele părţi (Australian Universities Community Engagement Alliance - AUCEA), incluzând consultarea reprezentanţilor comunităţii în activitatea curentă a instituţiei.

Putem identifica o stadialitate în procesul de includere a principiilor implicării în comunitate în activitatea curentă a unei instituţii de învăţământ superior (Gaffikin & Morrissey, 2008 apud Perry, 2000):

- „the ivory tower model" – instituţie detaşată;
- „the non-partisan model" – universitate circumspectă cu privire la implicare pentru a evita acuzaţiile de părtinire;
- „the service model" – oferirea de sprijin ocazional şi izolat comunităţii, bazat pe voluntariatul angajaţilor şi studenţilor; puterea de decizie rămâne exclusiv în sfera instituţiei;
- „the outreach model" – un nivel mai ridicat de organizare a sprijinului oferit comunităţii, interacţiunea rămânând unidirecţională;
- „the engaged model" – bazat pe schimb de resurse cu comunitatea, bazat pe parteneriate de durată ce oferă membrilor comunităţii posibilitatea de implicare în conturarea activităţilor instituţiei

Definirea implicării în comunitate

Similar multor concepte din ştiinţele sociale, nici implicarea în comunitate a universităţilor („community engagement") nu beneficiază de o definiţie larg acceptată, diferitele comunităţi de practică şi instituţii de învăţământ definind implicarea în comunitate de cele mai multe ori în funcţie de capacitatea instituţiei şi nevoile comunităţii locale. Cu toate acestea, activităţile de implicare în comunitate prezintă anumite caracteristici comune, prezentate mai jos, alături de cele ale unei instituţii de învăţământ pentru care implicarea în comunitate constituie o prioritate.

Una dintre cele mai cuprinzătoare definiţii ale termenului, definiţie pe care o considerăm relevantă pentru înţelegerea corectă a conceptului, este cea oferită de „the Committee on Institutional Cooperation (CIC)":

„Implicarea în comunitate constă în stabilirea unei legături între resursele universităţii şi cele ale comunităţii pentru a îmbogăţi cercetarea, a îmbunătăţi curriculum-ul şi în general predarea, pentru a pregăti cetăţeni educaţi şi implicaţi, pentru a veni în întâmpinarea nevoilor comunităţii (Stanton, 2007).

Implicarea în comunitate vine în completarea accepţiunii clasice a serviciilor oferite comunităţii, cercetării în folosul comunităţii şi oricărei alte activităţi realizate de membrii universităţii şi adresate comunităţii prin caracterul puternic bidirecţional: actorii externi interesaţi nu sunt doar informaţi sau consiliaţi, ei sunt implicaţi în procese decizionale la nivel de instituţie de învăţământ, au posibilitatea de a modela soluţiile pe care universitatea le oferă în etape cheie ale elaborării lor (pentru modele de implicare în comunitate vezi Hashagen, 2002).

Definirea comunităţii se face de către fiecare instituţie în parte, fiind incluse criterii de natură geografică, socio-profesională, demografică, etc. Acestea sunt menţionate în documentele interne ale instituţiei referitoare la implicare, fiind justificată alegerea lor.

Caracteristicile unei universităţi implicate în comunitate

Garlick (Garlick, 2002) identifică, pe baza analizării universităţilor din Australia ce valorizează implicarea în comunitate, anumite caracteristici ale unei instituţii de învăţământ superior pentru care implicarea în comunitate constituie o preocupare constantă:

- Implicarea este reflectată în misiune
- Membrii comunităţii sunt implicaţi în activităţile din campus într-o manieră continuă
- Angajaţii de la diferite niveluri îşi asumă roluri de lider în acţiuni de implicare
- Implicarea este recunoscută, promovată şi premiată în interiorul instituţiei

O universitate preocupată de relevanţa serviciilor sale pentru comunitate şi de rolul pe care membrii acesteia îl au în definirea activităţii ei acordă un nivel de atenţie sporit modalităţii de construire şi menţinere a parteneriatelor, fie ele cu alte instituţii publice sau cu sectorul privat (Baum, 2000).

Holland (Holland, 1997) propune o matrice a implicării în comunitate cu identificarea principalelor elemente organizaţionale la nivelul cărora se înregistrează modificări, precum şi patru niveluri diferite de dezvoltare, de la importanţă redusă, la includere în activitatea curentă a instituţiei. Printre elementele menţionate se numără misiunea organizaţiei, politicile de resurse umane, prezenţa de structuri specializate, implicarea studenţilor şi a angajaţilor, promovarea implicării instituţiei în comunitate (Holland, 2007).

2. Implicarea în comunitate şi asigurarea calităţii

Criterii si standarde referitoare la implicarea în comunitate sunt incluse în metodologia agenţiei de asigurare a calităţii din Australia (Australian Universities Quality Agency), sau în cea a Africii de Sud (Higher Education Quality Committee). Un număr de asociaţii au fost constituite pentru a dezvolta dimensiunea de implicare în comunitate a universităţilor sau au drept obiectiv de activitate asistarea acestora în monitorizarea şi evaluarea acţiunilor aferente:

- Australian Universities Community Engagement Alliance (AUCEA)
- Campus Compact – alianţă în USA formată din peste 1100 de preşedinţi de instituţii de învăţământ superior, atât private, cât şi de stat, constituită cu scopul de a promova implicarea universităţilor în comunitate.
- Fundaţia Carnegie – construieşte topul anual al universităţilor implicate în comunitate, instituţiile fiind incluse în una din cele trei categorii existente în clasament.

3. Community Engagement Classification (Fundaţia Carnegie, SUA)

Metodologia clasificării

Binecunoscuta clasificare naţională a instituţiilor de învăţământ superior din Statele Unite ale Americii derulată de Carnegie cu începere din 1973 a dat naştere în 2005 unor clasificări multiple, care să evidenţieze caracteristici ale universităţilor ce nu erau prezente în statisticile oficiale. Acestora li s-au adăugat clasificările bazate pe informaţii transmise de universităţi, prima dintre acestea fiind clasificarea implicării în comunitate a instituţiilor de învăţământ superior.

Termenul "community engagement" a fost ales pentru a cuprinde cel mai vast spectru de iniţiative prezente în cadrul universităţilor referitor la interacţiunea dintre instituţie şi comunitate (Driscoll, 2009). Potrivit Fundaţiei Carnegie, implicarea în comunitate descrie "procesul de colaborare între instituţiile de învăţământ superior şi comunităţile din care acestea fac parte (la nivel local, regional, naţional, internaţional), colaborare printr-un schimb de resurse într-un context de parteneriat benefic ambelor părţi".

Procesul de identificare şi grupare a dimensiunilor implicării în comunitate a cuprins trei etape: parcurgerea literaturii relevante pe implicare în comunitate, consultarea cu lideri naţionali reprezentativi şi documentarea cu privire la practici curente (Campus Compact, the Council of Independent Colleges, National Association of State Universities and Land-Grant Colleges), ultima etapă constând în derularea unui studiu pilot pe 14 instituţii de învăţământ identificate ca având un grad ridicat de implicare în comunitate.

Includerea universităţilor în clasificarea Carnegie este realizată astfel pe baza a trei categorii:

- Implicare la nivel de curriculum – instituţiile de învăţământ consultă părţile interne şi externe interesate de calitatea serviciilor oferite de instituţie (profesori, studenţi, absolvenţi, părinţi, reprezentanţi ai mediului de afaceri) şi încearcă să răspunda nevoilor comunităţii, oferind în acelaşi timp o experienţă diversificată studenţilor
- Parteneriate şi facilităţi pentru comunitate – instituţiile de învăţământ pun la dispoziţia membrilor comunităţii resurse instituţionale a căror utilizare generează beneficii de ambele părţi; parteneriatele pe care universităţile le construiesc cu alţi membrii ai comunităţii sunt bazate pe beneficii reciproce şi pot implica cercetare şi dezvoltare, pregătirea resurselor umane, etc.
- Implicare la nivel de curriculum, parteneriate şi facilităţi pentru comunitate – instituţiile de învăţământ ierarhizate în această categorie fac dovada prezenţei acţiunilor din ambele categorii menţionate anterior.

La prima ediţie a evaluării, în 2006, au răspuns 145 de instituţii în faza iniţială dar un număr de 76 dintre ele au fost pregătite să ofere dovezi cu privire la implicarea lor în comunitate, acestea fiind şi cele care au constituit lista finală a evaluării Carnegie. In 2008 s-au adăugat un număr de 147 de aplicaţii dintre care 120 au fost incluse în evaluarea finală.

Procesul de participare la evaluare nu s-a modificat semnificativ în cele două ediţii de până acum şi nu se va modifica nici în 2010 (Driscoll, 2009). Documentaţia trimisă de universităţi este compusă din două părţi, cea cuprinzând prezenţa implicării în comunitate la nivel de instituţie şi cea axată pe identificarea direcţiei specifice de implicare în comunitate a instituţiei din cele trei categorii disponibile (vezi Anexa 1).

Ce înseamnă implicarea în comunitate pentru universităţi?

Datorită definiţiei largi oferite implicării în comunitate, universităţile participante au oferit conceptualizări diferite atât comunităţii, cât şi implicării. Diferenţe au existat şi la

nivel de definire a dimensiunilor implicării în comunitate, fiecare universitate operaţionalizând implicarea în comunitate în funcţie de activitatea proprie. Majoritatea universităţilor au consemnat proiecte la nivel de facultate sau la nivel interdepartamental, puţine deţinând o situaţie a implicării în comunitate la nivel de instituţie (Driscoll, 2009). Parteneriatele oferite spre exemplu (un maxim de 20 în ultimul an universitar) au rămas din nou la decizia universităţilor, ele definind ce înseamnă « parteneriate reprezentative » (Beere, 2009).

Organizatorii susţin însă exprimarea cât mai variată şi personalizată a modurilor în care instituţiile de învăţământ se implică în comunităţile din care fac parte, dorind ca această clasificare să ajute universităţile în dezvoltarea şi monitorizarea implicării în comunitate.

Principalele concluzii după două ediţii ale clasamentului ţin de modalitatea în care universităţile identifică şi monitorizează implicarea în comunitate. Astfel, majoritatea instituţiilor aplicante au inclus prezentarea de acţiuni de marketing în rândul celor adresate comunităţii, considerând comunicarea cu actorii interesaţi (părinţi, elevi, absolvenţi) drept modalităţi de implicare în comunitate. O altă observaţie ţine de diferenţa dintre numărul parteneriatelor încheiate de instituţii şi impactul proiectelor desfăşurate în colaborare (Sandmann, Thornton & Jaeger, 2009). Deşi multitudinea şi diversitatea parteneriatelor încheiate de instituţiile de învăţământ semnalizează o formalizare a procesului de implicare în comunitate, lipsa evaluării impactului proiectelor desfăşurate prin intermediul acestor parteneriate indică o atenţie insuficientă către schimbarea pe care acestea o pot genera.

Valul implicării în comunitate

Dincolo de schimbările pe care participarea la clasamentul Carnegie le produce în interiorul unei instituţii de învăţământ superior, în ultimii 4 ani s-a observat că preocuparea pentru îmbunătăţirea implicării în comunitate poate fi contagioasă. Universităţi învecinate celor care au participat în 2006 şi-au manifestat interesul pentru clasamentul Carnegie în 2008, tot aşa cum instituţiile incluse s-au răspândit în toate statele, oferind o perspectivă naţională asupra subiectului (Sandmann, Thornton & Jaeger, 2009). Universităţile utilizează poziţionarea obţinută în promovarea organizaţiei, iar organizaţiile internaţionale preocupate de subiecte precum dezvoltarea universitară sau fundraising educaţional îşi îndreaptă atenţia spre instituţiile incluse în evaluarea Carnegie (Weerts & Hudson, 2009).

Pe fondul răspândirii şi diversificării evaluării universităţilor prin prisma clasamentelor naţionale şi internaţionale (fie pentru finanţare diferenţiată sau doar ca instrument de marketing), a priorităţilor exprimate de Uniunea Europeană cu privire la parteneriatele universităţilor, precum şi a creşterii importanţei acordate finanţării din surse private şi a satisfacţiei angajatorilor şi absolvenţilor cu serviciile oferite de instituţiile de învăţământ superior, implicarea în comunitate se conturează drept un "must-have" al universităţilor care doresc să îşi menţină simpatia susţinătorilor şi calitatea percepută a serviciilor. Este doar o chestiune de timp până ce această dimensiune se va regăsi la baza sau în componenţa clasamentelor europene sau naţionale, sugerând universităţilor din România că a sosit momentul monitorizării implicării în comunitate.

Bibliografie:

Baum, H. (2000). Fantasies and realities in university-community partnerships. *Journal of Planning Education and Research,* 20, 234.

Beere, C. (2009). Understanding and Enhancing the Opportunities of Community-Campusw Partnerships. *New Directions for Higher Education,* 147.

Driscoll, A. (2009). Carnegie's New Community Engagement Classification: Affirming Higher Education's Role in Community. *New Directions for Higher Education,* 147.

Gaffikin, F. & Morrissey, M. (2008). A new synergy for universities: redefining academy as an „engaged institution". *Education, Citizenship and Social Justice,* 3, 97.

Hashagen, S. (2002). *Models of community engagement.* Scottish Community Development Centre.

Holland, B. (2007). Analyzing institutional commitment to service: a model of key organizational factors. *Michigan Journal of Community Service Learning,* Fall, 30-41.

Peterman, W. (1995). *Community Engagement and the Research University. Unrealistic Expectations or New Opportunities?* Campus Compact

Sandmann, L., Thornton, C. & Jaeger, A. (2009). The First Wave of Community-Engaged Institutions. *New Directions for Higher Education,* 147.

Stanton, T. (2007). *New times demand new scholarship. Research universities and civic engagement: opportunities and challenges.* A conference report, Campus Compact.

Weerts, D. & Hudson, E. (2009). Engagement and Institutional Advancement. *New Directions for Higher Education,* 147.

Cătălina Amihăiesi

Secretar, Oficiul de Cooperare Locală şi Regională

ANEXA 1

Indicatori de evaluare la nivel de instituţie a implicării în comunitate – formular de participare la Community Engagement Classification*

1. Este implicarea în comunitate menţionată drept o prioritate în misiunea sau viziunea instituţiei? (Da/Nu)
2. Universitatea recunoaşte oficial implicarea în comunitate prin manifestări organizate în instituţie? (Da/Nu, oferirea de exemple)
3. a. Universitatea deţine mecanisme de evaluare permanentă a percepţiei membrilor comunităţii cu privire la implicarea instituţiei în comunitate? (Da/Nu, descrierea mecanismelor)
   b. Universitatea centralizează şi utilizează datele obţinute în urma evaluării? (Da/Nu, descrierea modalităţii de utilizare a datelor)
4. Implicarea universităţii în comunitate este inclusă în materialele de promovare a instituţiei? (Da/Nu, descrierea materialelor)
5 Conducerea universităţii promovează explicit implicarea în comunitate drept o prioritate a instituţiei? (Da/Nu, oferirea de exemple)
6. Universitatea deţine o structură (birou, centru, etc) care să coordoneze activitatea de implicare în comunitate a instituţiei? (Da/Nu, descrierea centrului cu oferirea de informaţii despre scop, obiective, număr de persoane angajate şi pregătirea lor)
7. Universitatea alocă fonduri speciale pentru activităţile caracterizate drept sau având o componentă de implicare în comunitate? (Da/Nu, oferirea de exemple)
8 Există surse externe de finanţare ce pot fi accesate de către universitate pentru a sprijini dezvoltarea activităţilor de implicare în comunitate? (Da/Nu, oferirea de exemple)
9. Sunt alocate fonduri ale universităţii provenite din fundraising pentru sprijinirea implicării în comunitate? (Da/Nu, oferirea de exemple)
   a. Există mecanisme de monitorizare a implicării în comunitate la diferite niveluri în universitate? (Da/Nu, descriere)
   b. Dacă da, universitatea foloseşte datele obţinute? (Da/Nu, descriere)
   c. Există mecanisme de evaluare a impactului global pe care măsurile de implicare în comunitate a universităţii îl au? (Da/Nu, descriere)
   d. Dacă da, indicaţi gradul de atenţie al acestora asupra:
      - studenţilor
      - membrilor facultăţilor
      - comunităţii în general
      - instituţiei
   e. Universitatea foloseşte datele obţinute în urma evaluării? (Da/Nu, descriere)
10. Este inclusă implicarea în comunitate în planurile strategice şi operaţionale ale instituţiei? (Da/Nu, descriere)
11. Universitatea oferă oportunităţi de formare profesională angajaţilor care desfăşoară activităţi cu componentă de implicare în comunitate? (Da/Nu, descriere)
12. Membrii comunităţii au un rol activ în planificarea implicării în comunitate la nivel departamental, la nivel de facultate sau la nivel de instituţie? (Da/Nu, descriere)
13.a. Politicile de resurse umane ale universităţii recunosc şi recompensează implicarea în comunitate? (Da/Nu, descriere)
13.b. Dacă da, cum este clasificată implicarea în comunitate în universitate? (Descriere)
14. Studenţii sunt implicaţi în conturarea activităţilor de implicare în comunitate? Ce tip de decizii pot ei influenţa? (Da/Nu, descriere)
15. Există în structura de conducere a facultăţilor persoane cu responsabilităţi în sfera implicării în comunitate? (Da/Nu, descriere)

* Partea dedicată diferitelor categorii de implicare în comunitate cuprinde întrebări specifice activităţilor dezvoltate de universităţile din SUA, fiind irelevantă redarea lor aici.

ROLUL ANGAJATORILOR ÎN EVALUAREA INSTITUŢIILOR DE ÎNVĂŢĂMÂNT SUPERIOR

Capacitatea de angajare a absolvenţilor a devenit în ultimele decenii un ţel pe care o varietate de guverne îl impune sistemului de învăţământ superior, agenţiile de asigurare a calităţii şi instituţiile responsabile cu finanţarea universităţilor fiind în proces de introducere sau revizuire a unor indicatori meniţi să evalueze universităţile prin această prismă. Calitatea în învăţământul superior include astfel alături de dimensiuni ce ţin de predare şi cercetare sau dotare şi facilităţi şi gradul de compatibilitate între cerinţele pieţei forţei de muncă şi pregătirea absolvenţilor. Acesta este unul dintre cei mai "naturali" indicatori de output ai performanţei unei universităţi, un motiv pentru emergenţa preocupării pentru capacitatea de angajare fiind schimbările permanente ale pieţei şi nevoia absolvenţilor de a se adapta în permanenţă unor noi locuri de muncă.

Pe fondul aprobării "Metodologiei privind studiile de monitorizare a inserţiei pe piaţa muncii a absolvenţilor de învăţământ superior din România" ce prevede evaluarea satisfacţiei angajatorilor cu calitatea absolvenţilor precum şi a apariţiei recente a unui clasament realizat de o publicaţie naţională bazat pe părerea angajatorilor, prezentul material îşi propune să contribuie la identificarea motivelor ce stau la baza includerii companiilor în evaluarea calităţii instituţiilor de învăţământ în ceea ce priveşte capacitatea de angajare a absolvenţilor precum şi a modalităţii în care acest demers este realizat.

Capacitatea de angajare a absolvenţilor şi inserţia pe piaţa forţei de muncă

Definiţiile date capacităţii de angajare sunt variate, perspectivele asupra acesteia fluctuând în funcţie de actorii implicaţi (Graduate Employability in Scotland, 2003), unele dintre cele mai des folosite operaţionalizări în demersul de evaluare a instituţiilor de învăţământ superior (chiar dacă de multe ori nu explicit) fiind similare cu cea oferită de Hillage şi Pollard în 1998 şi cea oferită de Brown în 2002. Primii autori caracterizează conceptul drept „gradul de mobilitate a individului pe piaţa forţei de muncă", capacitatea de angajare fiind exprimată prin obţinerea unui loc de muncă iniţial, păstrarea locului de muncă iniţial şi obţinerea unui nou loc de muncă. Al doilea autor încearcă să ia în considerare mai mult caracteristicile pieţei şi contextul economic, definind capacitatea de angajare drept „şansele pe care absolventul le are în a găsi şi a menţine un loc de muncă", rolul instituţiei de învăţământ fiind de a maximiza şansele pe care absolventul le are în a-şi găsi un loc de muncă pe o piaţă dată.

Pornind de la multiplele definiţii date conceptului, atât în literatură cât şi în practicile din diferite ţări, operaţionalizarea capacităţii de angajare a absolvenţilor poate fi realizată pe baza următoarelor dimensiuni (Yorke, 2004):

- Obţinerea unui loc de muncă de către absolvent după finalizarea studiilor (acentul cade pe numărul celor angajaţi la un timp dat după absolvire/numărul celor care îşi continuă studiile/numărul şomerilor în rândul absolvenţilor)
- Capacitatea de angajare dezvoltată prin activităţile în care sunt implicaţi studenţii pe parcursul studiilor (accentul cade pe conţinutul anilor de studiu)
- Capacitatea de angajare dată de dezvoltarea unui set de competenţe generale dorite de angajator (accentul cade pe identificarea unui nivel optim pentru un set de competenţe generale considerate importante de către angajatori în desfăşurarea activităţii profesionale)

Potrivit Ministerului Educaţiei, Cercetării şi Inovării din România importantă este inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă, obiectivul fiind "stabilirea nivelului în care cunoştinţele, competenţele şi abilităţile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenţilor să se angajeze pe piaţa muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor şi să înveţe permanent." („Metodologia privind studiile de monitorizare a inserţiei pe piaţa muncii a absolvenţilor de învăţământ superior din România", 2008).

Din definiţiile oferite mai sus reiese multidimensionalitatea conceptului de capacitate de angajare sau inserţie pe piaţa forţei de muncă (ultima denumire fiind cea agreata de MECI, deşi în literatura internaţională cele două nu se suprapun, inserţia fiind doar o dimensiune a capacităţii de angajare).

Evaluările efectuate la nivel naţional şi internaţional cu scopul de a ierarhiza instituţiile de învăţământ superior ce includ capacitatea de angajare a absolvenţilor pun accentul de cele mai multe ori pe una dintre dimensiunile menţionate, cea mai des întâlnită fiind inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă. Pentru a evalua măsura în care absolvenţii obţin locuri de muncă potrivite cu studiile finalizate sunt întreprinse două demersuri: analizarea datelor oficiale la nivel naţional aparţinând diferitelor instituţii centrale responsabile cu colectarea şi prelucrarea lor şi chestionarea absolvenţilor şi/sau angajatorilor. Cel din urmă demers prezintă interes pentru prezenta analiză întrucât aduce în prim plan rolul activ pe care companiile şi responsabilii de resurse umane îl au în stabilirea calităţii programelor oferite de instituţiile de învăţământ, construirea reputaţiei acestora şi uneori direcţionarea de fonduri publice suplimentare.

Clasamente ale instituţiilor de învăţământ superior ce includ opinia angajatorilor

O parte din clasamentele efectuate atât la nivel naţional cât şi la nivel internaţional de către publicaţii cunoscute în colaborare cu firme de consultanţă cu scopul de a informa publicul larg despre calitatea percepută a serviciilor oferite de instituţiile de învăţământ includ şi capacitatea de angajare a absolvenţilor printre dimensiunile evaluate. Prezentăm în această secţiune principalele clasamente efectuate de publicaţii din patru ţări, inclusiv România, ce cuprind indicatori ai capacităţii de angajare a absolvenţilor. Unele dintre acestea

includ părerea angajatorilor în timp ce pentru altele sunt mai importante anumite caracteristici ale absolvenţilor obţinute fie printr-un demers propriu, fie pe baza statisticilor existenţe deja la nivel naţional.

În timp ce chestionarea angajatorilor se bucură de o popularitate crescută, fiind un proces relativ simplu şi puţin costisitor în comparaţie cu evaluarea activităţilor ce pregătesc studentul pentru piaţa forţei de muncă incluse pe durata studiilor sau evaluarea congruenţei dintre competenţele oferite de instituţie şi cele considerate ca îmbunătăţind performanţa la locul de muncă, există multiple neajunsuri ce fac din consultarea companiilor o verigă slabă a evaluării unei universităţi. Preferinţele companiilor se schimbă de la un an la altul, iar respondentul ales influenţează suficient de mult răspunsurile încât acestea să varieze semnificativ comparativ cu aplicarea ulterioară a chestionarului sau chestionarea unei alte persoane din organizaţie (AUQA, 2006). Aceste caracteristici ale consultării angajatorilor, alături de întrebările vizând părerea generală despre o instituţie sau alta nu ridică doar problema imposibilităţii replicării rezultatelor, ci oferă şi un grad ridicat de incertitudine cu privire la ceea ce este măsurat de fapt. Din sursă de informaţii cu privire la capacitatea de angajare a absolvenţilor, companiile îşi pot exprima părerea cu privire la brandul unei instituţii de învăţământ sau a alteia, popularitatea acestora în rândul diferitelor segmente fiind dată de o multitudine de factori ce depăşesc scopul acestei lucrări şi în mod sigur şi scopul demersului de consultare a angajatorilor.

STATELE UNITE ALE AMERICII

1. Washington Monthly College Guide

Nivelul clasamentului: naţional
Pondere în scorul final: 10%

Măsoară implicarea în comunitate a instituţiilor de învăţământ, nefiind incluse aspectele obişnuite ce ţin de inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă. Singura evaluare făcută totuşi absolvenţilor este măsura în care aceştia sunt implicaţi în Peace Corps, ca indicator al dezvoltării spiritului civic la absolvenţi.

2. Forbes "America's Best Colleges"

Nivelul clasamentului: naţional
Pondere în scorul final: 25%

Clasamentul realizat de Forbes utilizează salariul declarat de către absolvenţi pe www.payscale.com precum si absolvenţii incluşi în "Who's Who in America", o colecţie de scurte biografii ale unor personalităţi.

3. BusinessWeek – clasamentul şcolilor de business şi a programelor de MBA

Nivelul clasamentului: internaţional
Colaborator: Cambria Consulting
Pondere în scorul final: 30%

Instituţiile de învăţământ sunt rugate să ofere o listă de companii care sunt chestionate de către partenerul de consultanţă al publicaţiei cu privire la programele educaţionale cu care sunt familiarizate precum şi cele pe care le consideră a fi cele mai bune. Programul clasat pe locul 1 în preferinţele unei companii primeşte 10 puncte, cel de pe locul al doilea primeşte 9 puncte şamd. Scopul este de a identifica programele considerate a fi cele mai bune de către majoritatea companiilor care le cunosc.
Pentru ierarhizarea programelor de MBA part-time, publicaţia foloseşte trei indicatori: satisfacţia studenţilor (40% din scorul final), calitatea programelor academice (30% din scorul final) şi rezultatele de după absolvire (30% din scorul final). Pentru cel din urmă este determinat procentul celor care declară că rezultatele lor profesionale se datorează în totalitate programului MBA urmat.

4. Wall Street Journal – programe de Executive MBA

Nivelul clasamentului: internaţional
Colaborator la realizarea studiului: Management Research Group, Portland, Maine
Pondere în scorul final: 40%

În realizarea clasamentului este utilizată chestionarea companiilor cu privire la programele de MBA pe care le cunosc. Dacă în 2008 au fost chestionaţi ceva mai mult de 200 de specialişti de resurse umane aparţinând unor companii din 23 de domenii diferite de activitate, în 2009 au completat chestionarul un număr de 201 specialişti din 12 ţări, companiile fiind propuse fie de către studenţi, fie de către instituţiile de învăţământ. Fiecare respondent evaluează instituţiile de învăţământ cu care este familiarizat, iar dacă nu îi sunt cunoscute două sau mai multe din lista oferită, chestionarul este eliminat. De asemenea, instituţiile care primesc mai puţin de opt evaluări din partea angajatorilor sunt excluse din proces.

Angajatorii sunt rugaţi să ofere, pe lângă o evaluare generală a mai multor instituţii de învăţământ, un top trei al celor mai bune din perspectiva programelor educaţionale pe care le oferă. Instituţia de învăţământ plasată pe locul întâi în preferinţele unui angajator primeşte 10 puncte, cea de pe locul al doilea primeşte 6 puncte iar cea de pe locul al treilea primeşte 2 puncte. La aceste puncte se adaugă cele obţinute de pe urma impresiei generale a companiei cu privire la universitate, iar dacă instituţia îi este familiară angajatorului, scorul final al acesteia din partea companiei se dublează. Toate punctele se adună iar scorurile se standardizează pentru a obţine nota finală din partea companiei.

O altă componentă evaluată la instituţiile de învăţământ în care sunt implicaţi angajatorii este cea de aptitudini de management şi leadership dezvoltate în rândul absolvenţilor, componentă ce cuprinde un indicator bazat pe răspunsurile companiilor cu privire la cele mai importante aptitudini pe care programele evaluate le dezvoltă la absolvenţi. Ponderea părerii angajatorilor în scorul final atribuit unei instituţii este de 40%.

CANADA

5. Maclean's Magazine

Nivelul clasamentului: naţional
Pondere în scorul final: 22%

Una dintre cele şase categorii de indicatori folosiţi pentru a evalua şi ierarhiza instituţiile de învăţământ este denumită generic "reputaţia instituţiei" (22% din scorul final). Aceasta cuprinde gradul de recunoaştere de care se bucură universitatea în rândul conducerii celorlalte universităţi incluse în clasament, directorilor de licee din regiune, directorilor de companii naţionale şi regionale precum şi în rândul specialiştilor de resurse umane aparţinând companiilor mijlocii şi mari din regiune. Respondenţii includ instituţiile în trei categorii: "cea mai bună calitate", "cel mai ridicat grad de inovaţie" şi "liderii de mâine", scorul general fiind obţinut prin însumarea celor trei.

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII

6. THE-QS

Nivelul clasamentului: internaţional
Pondere în scorul final: 10%

În studiu sunt incluse persoanele care se ocupă de recrutarea şi selecţia angajaţilor, în special a celor pentru poziţii de debutant şi/sau poziţii care necesită absolvirea unui MBA. Răspunsurile oferite de angajatori constituie baza mai multor rapoarte dincolo de cel cu privire la ierarhizarea universităţilor: "Top MBA", "Top Graduate Salary" (topul salariilor oferite absolvenţilor) şi "Recruitment Trends" (tendinţe în recrutarea absolvenţilor). Acestea sunt oferite angajatorilor drept recompensă pentru implicarea în evaluare.
Chestionarul adresat angajatorilor se compune din următoarele secţiuni:

- MBA recrutare, compensaţii & beneficii
- Şcoli de business de top
- Universităţi de top
- Recrutarea absolvenţilor
- Compensaţii & beneficii pentru absolvenţi

Secţiunea "Universităţi de top" din chestionarul adresat angajatorilor cuprinde o singură întrebare ce face referire la selectarea instituţiilor de învăţământ superior care oferă "cei mai buni absolvenţi". Restul întrebărilor ce compun chestionarul sunt relevante pentru constituirea celorlalte rapoarte pentru angajatori menţionate mai sus. Astfel, deşi autorii susţin că acordă 10% din scorul unei instituţii criteriului "graduate employability", chestionarul măsoară de fapt reputaţia unei universităţi în rândul angajatorilor, în special a celor internaţionali.

7. The Independent – Complete University Guide

Nivelul clasamentului: naţional
Colaborator la realizarea studiului: Mayfield University Consultant (companie ce anterior a colaborat cu The Times pentru realizarea propriului clasament)
Pondere în scorul final: 22%

Printre cele 9 categorii de indicatori se numără şi rata de inserţie a absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă, aceasta bazându-se pe datele furnizate de Agenţia pentru Statistici în Învăţământul Superior din Marea Britanie. Un aspect aparte îl constituie includerea doar a acelor rate de angajare aferente domeniilor şi poziţiilor pentru care se solicită de obicei studii superioare (spre exemplu, un număr ridicat de absolvenţi angajaţi pe poziţii ce necesită studii medii duce la obţinerea unui scor redus al instituţiei la această categorie, chiar dacă numărul total al absolvenţilor activi pe piaţa forţei de muncă este mare).

8. The Guardian University League Table

Nivelul clasamentului: naţional
Pondere în scorul final: 10%

Rata de inserţie a absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă este măsurată prin proporţia celor care deţin un loc de muncă full-time sau part-time la 6 luni de la finalizarea studiilor. Datele sunt preluate de la Agenţia pentru Statistici în Învăţământul Superior din Marea Britanie.

9. Sunday Times

Nivelul clasamentului: naţional
Pondere în scorul final: 15%

Unul din cei nouă indicatori utilizaţi de publicaţie în evaluarea universităţilor este rata de neangajare a absolvenţilor la 6 luni de la finalizarea studiilor. Datele sunt preluate de la Agenţia pentru Statistici în Învăţământul Superior din Marea Britanie.

ROMÂNIA

10. Capital

Nivelul clasamentului: naţional
Colaborator la realizarea studiului: Kienbaum Management Consultants
Pondere în scorul final: 100%, fiind un clasament bazat exclusiv pe părerea angajatorilor.

Cu un număr de 35 de companii incluse în studio şi 395 de respondenţi, angajatorii evaluează calitatea absolvenţilor pe 4 dimensiuni: educaţie teoretică, orientare către practică, competenţe lingvistice (limbi străine) şi experienţă internaţională. Conform articolelor din revista CAPITAL ce fac referire la acest clasament, "angajatorii au fost rugaţi să facă evaluările strict pe baza observaţiilor furnizate de persoanele aflate în funcţii de conducere, cu privire la facultăţile absolvite de angajaţii din subordine." Spre deosebire de clasamentul THE-QS, unde respondenţii trebuie să deţină responsabilităţi în sfera de recrutare şi selecţie a absolvenţilor, reprezentanţii companiilor participante la clasamentul CAPITAL nu au în mod obligatoriu o astfel de responsabilitate, situându-se doar în poziţii de conducere.

Opinia angajatorilor – componentă a indicatorilor de performanţă în învăţământul superior

Finanţarea diferenţiată a instituţiilor de învăţământ superior pe baza unor indicatori de performanţă include printre aceştia cel puţin unul ce face referire la inserţia absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă (o dimensiune a capacităţii de angajare). În vreme ce majoritatea statelor ce au adoptat finanţarea pe baza indicatorilor de performanţă au inclus rata de angajare a absolvenţilor (fie la 6, 12 sau la mai mult de 24 de luni), există exemple de state ce includ părerea angajatorilor cu privire la absolvenţi în formula de finanţare diferenţiată a instituţiilor de învăţământ superior (state aparţinând SUA, Australia, Canada – vezi Cazul 1). Acesta este un alt exemplu de utilizare a părerii angajatorilor, de data aceasta cu un impact ceva mai mare asupra activităţii universităţilor.

Caz 1

Ontario, Canada

Introdusă în 1998, finanţarea pe bază de indicatori de performanţă prevede satisfacţia angajatorului dincolo de obişnuita rată de inserţie a absolvenţilor. Sondarea companiilor este efectuată telefonic de către Forum Canada Research, contribuind în 2006, spre exemplu, la distribuirea unei sume totale de 16,4 milioane de dolari canadieni între instituţiile de învăţământ. Lista de angajatori este obţinută în urma aplicării chestionarului de satisfacţie în rândul absolvenţilor, aceştia fiind rugaţi să ofere contactul angajatorului.

Concluzii

Inserţia pe piaţa forţei de muncă poate fi considerată doar o dimensiune a capacităţii de angajare a absolvenţilor, cea care se focalizează pe obţinerea unui loc de muncă într-un interval de timp cât mai scurt de la absolvire. Alături de aceasta însă putem vorbi şi de pregătirea necesară includerii corespunzătoare pe piaţă, dimensiunile vizând conţinutul anilor de studiu şi competenţele generale fiind plasate pe un loc secund în evaluările naţionale şi cu atât mai mult în cele internaţionale (Little, 2001). Tendinţa ce poate fi desprinsă este cea de reducere a capacităţii de angajare la o singură dimensiune, cea de inserţie pe piaţa forţei de muncă, numărul absolvenţilor angajaţi punând în umbră posibili indicatori de calitate a activităţilor parcurse pe durata studiilor prin prisma pregătirii studenţilor pentru o viaţă profesională satisfăcătoare.

Implicarea angajatorilor în evaluarea instituţiilor de învăţământ apare pe fondul unei neclarităţi cu privire la ceea ce se doreşte a fi măsurat în sfera capacităţii de angajare a absolvenţilor, existând iniţiative ce vizează gradul de satisfacţie al companiilor cu nivelul de competenţe generale ale absolvenţilor dar şi clasamente bazate pe reputaţia unei universităţi în rândul unor angajatori daţi.

Dacă tendinţa de a privi capacitatea de angajare a absolvenţilor drept un concept unidimensional se regăseşte cu precădere în cadrul clasamentelor efectuate de publicaţii din jurul lumii, nici în ceea ce priveşte iniţiativele de introducere a unor indicatori de performanţă cu scopul finanţării diferenţiate nu putem vorbi întotdeauna de multidimensionalitate (AUQA, 2006). Ponderea părerii angajatorilor este astfel de cele mai multe ori periculos de mare dacă luăm în considerare ambiguitatea conceptelor măsurate, problemele metodologice precum şi lipsa agregării corespunzătoare a indicatorilor ce pot oferi o imagine asupra capacităţii de angajare a absolvenţilor şi nu doar asupra inserţiei pe piaţa forţei de muncă.

Bibliografie:

Australian Universities Quality Agency (2006). *Ranking of Higher Education Institutions.* Occasional Publications Number 6.

Scottish Council Foundation (2003). *Graduate Employability in Scotland.* Edinburgh.

Little, B. (2001). Reading Between the Lines of Graduate Employability. *Quality in Higher Education,* 7, 2.

http://www.washingtonmonthly.com/college_guide/toc_2009.php

http://www.forbes.com/2009/08/02/best-colleges-methodology-opinions-ccap.html

http://online.wsj.com/article/SB122245007946979347.html

http://oncampus.macleans.ca/education/2009/11/05/our-19th-annual-rankings/

http://www.economist.com/business-education/whichmba/displaystory.cfm?story_id=14488732

http://www.thecompleteuniversityguide.co.uk/single.htm?ipg=8805

Cătălina Amihăiesi
Secretar, Oficiul de Cooperare Locală şi Regională

CUM VĂD ANGAJATORII O UNIVERSITATE DE CALITATE? PERCEPŢIA ANGAJATORILOR ASUPRA ELEMENTELOR DEFINITORII PENTRU CALITATEA INSTITUŢIEI UNIVERSITARE

Pentru a fi competitive, instituţiile de învăţământ superior trebuie să găsească resursele şi flexibilitatea necesară pentru a satisface nevoile clienţilor şi altor grupuri de stakeholders (Willis şi Taylor, 1999). Angajatorii reprezintă una dintre cele mai importante categorii de stakeholders ai învăţământului superior. Conceptualizarea calităţii prin satisfacerea nevoilor clienţilor este uneori denumită abordarea calităţii *în percepţie*, calitatea fiind definită prin intermediul percepţiei clientului (Sallis, 2002; Sallis şi Hingley, 1991). În implementarea managementului calităţii, sistemele de învăţământ superior trebuie să aibă în vedere inputul venit de la grupurile de *stakeholders* şi să îl valorifice pentru îmbunătăţirea procesului educaţional. Pe de altă parte, orice organizaţie orientată către client trebuie să conştientizeze că nu poate să depindă în totalitate de aşteptările şi nevoile declarate de clienţi, sau cel puţin nu de o singură categorie de clienţi (Macy, Neal, Waner, 1998: 30). Conştientizăm şi recunoaştem importanţa perspectivei clienţilor, însă nu absolutizăm importanţa acesteia în detrimentul poziţiei proprii a instituţiei de învăţământ. În acest sens, ne adresăm întrebarea: În ce măsură rolul sistemului universitar este de a pregăti absolvenţi în concordanţă cu cerinţele actuale ale pieţei muncii sau instituţia de învăţământ trebuie să contrabalanseze aceste presiuni instrumentaliste şi să formeze absolvenţii pentru a juca un rol proactiv, generator de inovare în societate?

Date fiind dificultăţile în definirea şi evaluarea calităţii în învăţământul superior, devine necesară stabilirea criteriilor de calitate utilizate de către grupurile de stakeholders şi includerea acestora în strategiile care vizează îmbunătăţirea calităţii (Lagrosen, Seyyed-Hashemi, Leitner, 2004). Pentru a identifica ce înseamnă calitatea din perspectiva angajatorilor, Centrul pentru Managementul Calităţii a elaborat un chestionar care a fost distribuit către companii angajatoare de absolvenţi de studii superioare. Instrumentul a cuprins un set de 18 afirmaţii care pot defini o universitate de calitate, evaluate pe o scală tip Likert în 5 trepte. Au fost obţinute 53 de răspunsuri din partea companiilor angajatoare.

Din punctul de vedere al angajatorilor, o universitate de calitate este „*O universitate ai cărei absolvenţi sunt competitivi pe piaţa muncii europene*” (media 4.78), urmată de „*O universitate în care studenţii sunt bine pregătiţi practic*” (media 4.72), de „*O universitate care menţine legătura cu mediul economic*” (media 4.72) şi de „*O universitate care pregăteşte buni profesionişti*” (media 4.68). Se remarcă un accent al orientării angajatorilor spre calitatea produsului universitar (absolvenţii şi competenţele acestora) şi pe relaţia universităţii cu mediul economic. De asemenea, de o mare importanţă este pentru angajatori calitatea personalului universitar şi tradiţia pe care instituţia universitară o are.

Cele mai puţin importante caracteristici sunt considerate a fi „*O universitate la care se obţin uşor note la examene*” (media 1.53, $\sigma = 0.38$), „*O universitate de stat*” (media 3.00, $\sigma = 0.41$), „*O universitate care sprijină studenţii în a avea un loc de muncă în timp ce urmează studiile*” (media 3.35, $\sigma = 0.43$). Remarcăm astfel din răspunsurile angajatorilor, că încurajarea studenţilor pentru deţinerea unui loc de muncă simultan cu realizarea studiilor nu reprezintă pentru aceştia o trăsătură definitorie pentru o universitate de calitate.

Comparând rezultatele obţinute cu cele ale studiilor realizate la nivel internaţional precum cel al lui Telford şi Masson (2005), remarcăm prezenţa unei dimensiuni comune: calitatea şi implicarea cadrelor didactice. Astfel nivelul de pregătire a corpului profesoral reprezintă un aspect definitoriu pentru calitatea instituţiei de învăţământ din punctul de vedere al angajatorilor.

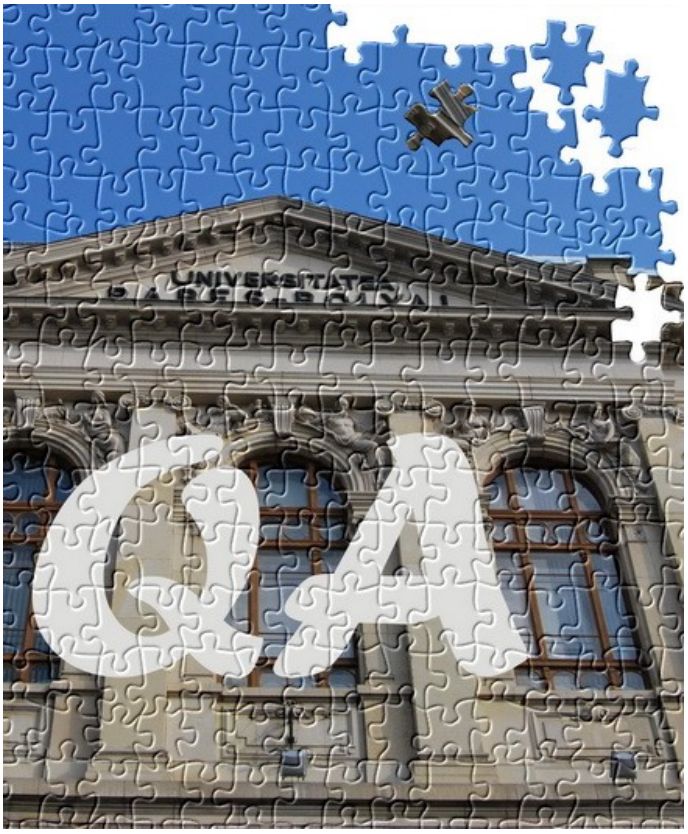
În ceea ce priveşte satisfacţia angajatorilor cu privire la calitatea absolvenţilor de studii universitare, cele mai apreciate competenţe sunt cele de *utilizare a calculatorului* (media 4,20) şi de *cunoaştere a limbilor străine* (media 4,02). Dintre competenţele faţă de care angajatorii se declară cel mai puţin mulţumiţi se regăsesc: *abilităţile organizatorice* (media 2,93), *abilităţile de leadership* (media 2,93) şi *competenţele practice specifice domeniului studiat* (media 2,95).

Nivelul de satisfacţie al angajatorilor faţă de pregătirea absolvenţilor privind:	**Media**
1. Cunoştinţele teoretice specifice domeniului	3,44
2. Competentele practice specifice domeniului	2,95
3. Abilitatea de a se adapta şi de a învăţa repede	3,81
4. Capacitatea de a lucra in condiţii de stres	3,37
5. Abilităţile organizatorice	2,93
6. Capacitatea de a utiliza eficient timpul	3,20
7. Abilităţile de leadership si coordonare de echipe	2,93
8. Creativitatea si spiritul de iniţiativă	3,41
9. Abilităţile de comunicare si interacţiune	3,60
10. Capacitatea de a-i mobiliza pe ceilalţi	3,02
11. Trăsăturile de personalitate	3,62
12. Cunoaşterea limbilor străine	4,02
13. Competentele de utilizare PC	4,20

Din punctul de vedere al angajatorilor, principalele măsuri pe care ar trebui să le adopte instituţiile de învăţământ pentru a răspunde exigenţelor agenţilor de pe piaţa muncii vizează: *dezvoltarea competentelor practice ale studenţilor* (79% dintre respondenţi), *creşterea standardelor privind selecţia la admiterea în învăţământul superior* (72% dintre respondenţi), *specializarea pregătirii studenţilor pe un anumit domeniu* (56% dintre respondenţi).

Studiul realizat reprezintă o modalitate de a identifica perspectiva angajatorilor cu privire la dimensiunile definitorii pentru o universitate de calitate. Remarcăm că din punctul de vedere al angajatorilor calitatea unei universităţi se raportează la măsura în care aceasta întâmpină nevoile pieţei muncii: formarea de absolvenţi bine pregătiţi practic şi competitivi pe piaţa muncii şi menţinerea unei legături strânse cu mediul economic. Pe de altă parte însă, îndeplinirea nevoilor clienţilor în învăţământul superior nu presupune cu necesitate ca diferitele categorii de stakeholders să determine în mod absolut ce este şi ce ar trebui să fie calitatea. Rămâne astfel definitorie problematica menţinerii echilibrului în integrarea perspectivelor categoriilor de stakholders în strategiile de îmbunătăţire a calităţii învăţământului universitar.

Asist. univ. drd. Monica Zaharie

COMPETITIVITATEA UNIVERSITARĂ. STUDIU DE CAZ: ÎNVĂŢĂMÂNTUL CENTRAT PE STUDENT

Universitatea „Babeş-Bolyai", prin diversitatea facultăţilor pe care le înglobează, se vede în mod inevitabil pusă în situaţia de a fi în competiţie cu alte universităţi, respectiv facultăţi atât din Cluj, cât şi din regiunea transilvăneană, din România ca un întreg şi, pe o scară mai extinsă, din Europa, iar acest fapt se datorează mai multor factori care concură spre acelaşi rezultat. În condiţiile globalizării, ale accesului liber la educaţie superioară, în situaţia actuală în care universităţile îşi propun şi trebuie să îşi propună mai degrabă să fie centre de formare decât de informare, în vederea generării de absolvenţi competenţi, viitori posibili angajaţi, adaptabili la o piaţă de muncă dinamică, într-o continuă schimbare, universităţile sunt nevoite să-şi reanalizeze serviciile şi programele oferite pentru a atrage un număr satisfăcător de studenţi şi angajaţi ce să-i confere un plus-valoare şi prestigiu instituţiei. Întrebarea „de ce să vin ca student sau ca angajat la U.B.B.?", deşi simplă în aparenţă, este cea care stă la baza unor frământări instituţionale de amploare. Competiţia se desfăşoară nu doar în ceea ce priveşte oferta educaţională şi serviciile oferite, ci şi în relaţie cu calitatea studenţilor, viitori absolvenţi şi, pe termen mediu şi lung, viitori angajaţi de succes, în relaţie cu calitatea personalului de cercetare şi didactic, precum şi în relaţie cu finanţarea de bază obţinută, de gestionarea căreia depinde atingerea obiectivelor propuse.

Competiţia atrage după sine ierarhizarea celor vizaţi, în baza unui sistem de criterii elaborat în concordanţă cu cerinţele societăţii actuale. Numărul ierarhizărilor a crescut în ultimul an, însă **la nivel mondial**, două sisteme de ierarhizare s-au încetăţenit. În vreme ce „ierarhizarea Shanghai" urmăreşte exclusiv criterii de calitate a cercetării ştiinţifice (cuantificabilă prin numărul de premii Nobel, de publicaţii ISI din ISI Web of Science), analizaţi de Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei de la Universitatea Jiao Tong, „ierarhizarea Times Higher Education Supplement" ia în calcul, pe lângă calitatea cercetării de vârf, şi prestigiul universităţii în rândul angajatorilor (Agachi, 2007).

Pentru a uniformiza, pe cât posibil, criteriile în baza cărora instituţiile de învăţământ superior erau cotate în rândul instituţiilor furnizoare de educaţie în lume, în 2004, prin UNESCO-CEPES şi Institute for Higher Education Policy se crează International Ranking Expert Group care, doi ani mai târziu, la Berlin, iterează un set de 16 recomandări-cadru, principii ale ierarhizărilor instituţiilor de învăţământ superior. Urmând aceste principii elaborate la Berlin, apare **la nivel european** „ierarhizarea CHE" (Centre for Higher Education Development), sau, mai degrabă, ordonarea pe clase a domeniilor de studiu, vizând domenii specifice şi nu universităţi luate ca întreg. Acest tip de *ranking*, sub raportul aprecierii pozitive, s-a extins din Germania în tot continentul, în august 2008-2009 Universitatea „Babeş-Bolyai" fiind invitată pentru prima dată să participe la ierarhizarea CHE pentru anul universitar 2008-2009 (Buletinul Departamentului Calităţii şi Competitivităţii, nr. 3, noiembrie 2008). Ce este de remarcat de asemenea este faptul că, dintre cei 149 de indicatori stabiliţi, o bună parte vizează aspecte legate de viaţa cotidiană ca student al unei instituţii aflată într-o anumită locaţie, alocându-se nu mai puţin de 28 de itemi acestui modul, alături de alte 8 module ce privesc studenţii, piaţa muncii şi orientarea în carieră, orientarea internaţională, studiul academic şi predarea – în acord cu intenţiile de informare ale viitorilor studenţi, direct interesaţi de aceste aspecte.

Şi **la nivel naţional**, respectând tendinţele europene şi transcontinentale, se fac topuri ale universităţilor, comandate de diverse instituţii, printre care Consiliul Naţional pentru Finanţarea Învăţământului Superior (C.N.F.I.S.) şi Asociaţia Ad Astra a Cercetătorilor sunt consacrate ca indicatori ai „performanţelor" universităţilor româneşti.

La nivel local, prin Hotărârea de Senat nr/ 1792/-05.08.2008, publicată în U.B.B. Info nr. 7, Consiliul de Administraţie al Universităţii „Babeş-Bolyai" a hotărât ca universitatea şi facultăţile deopotrivă să asigure competitivitatea instituţională, urmărind practicile la nivel european, pornind de la indicatorii operaţionalizaţi de calitate, axaţi pe trei paliere: cercetare ştiinţifică (per capita) şi impactul acesteia, calitatea absolvenţilor şi atenţia acordată studenţilor. În elaborarea prezentului studiu pornim de la ultimele două paliere, ce au în centru studentul, atât ca produs final al universităţii (absolvent), cât şi ca beneficiar (student). Aceste două paliere includ standarde precum poziţii de vârf ocupate de absolvenţii U.B.B. în mari companii internaţionale, administraţie publică, organisme internaţionale şi cele mai prestigioase institute de cercetare (în strânsă legătură cu competenţele obţinute la finalul fiecărui ciclu de studiu, luat individual sau a tuturor ciclurilor de studiu, văzute ca un „pachet" al educaţiei formale de bază), calitatea actului didactic, raportul cadru didactic/număr de studenţi, calitatea infrastructurii şi a serviciilor oferite, rezultate ale *Student Satisfaction Surveys* şi *Peer Review*, procent de burse din resurse publice şi private, accesul la resurse ITC, efectivul de studenţi străini şi cadre didactice titulare şi asociate din străinătate atrase în U.B.B. şi aşa mai departe.

Având în vedere aceşti indicatori enumeraţi anterior, celor două paliere propuse şi agreate de Consiliul de Administraţie al universităţii le vom asocia conceptul de învăţământ centrat pe student, ca linie directoare a procesului de reformă universitară Bologna într-un continuu proces de asigurare a calităţii şi competitivităţii.

Înainte de toate, se impune o **definire a termenilor**. Învăţământul centrat pe student nu este un concept nou: prima dată a fost utilizat în 1905 de Hayward, apoi de Dewey în 1956, iar Carl Rogers, fondatorul consilierii centrată pe client, a asociat acest concept cu educaţia, ajungându-se astfel la învăţământul centrat pe student. Acesta se răsfrânge

asupra mai multor domenii, precum mobilitate, asigurare a calităţii, dimensiune socială, cadru al calificărilor, învăţământ pe tot parcursul vieţii, trasând linia directoare a implementării Procesului Bologna la nivel european până în 2020 (Policy-Paper European Students' Union: *Towards 2020: A Student-Centered Bologna Process,* 2008). Învăţământul centrat pe student, aşa cum reiese din studiile făcute până în prezent, înglobează conceptul de **alegere** la care studentul are dreptul în ceea ce priveşte educaţia sa, pornind de la rezultatul învăţării care se doreşte a fi obţinut în funcţie de interesele şi abilităţile personale, o **participare activă** a studentului, prin implicarea directă în procesul de învăţare (la nivel de beneficiar şi de partener în luarea deciziilor), precum şi schimbarea **relaţiei dintre profesor şi student într-una de parteneriat**, în care puterea este împărţită în mod egal între cei doi (*Student –Centered Learning: What Does It Mean for Students and Lecturers?,* University College Dublin, 2005).

Având aceste lucruri ca reper, care este **status-quo-ul**? În prezent, învăţământul românesc abordează mai mult la nivel teoretic şi formal un învăţământ centrat pe student. Aşa cum reiese din studiile făcute la nivel internaţional (*What is SCL?*, Educational Innitiative Center, University of Westmisnter, 2004; *Writing and Using Learning Outcomes: a Practical Guide*, Kennedy, Declan, 2006 et. al.), tendinţa generală este de a se acorda o mai mare importanţă acestei linii de acţiune a Procesului Bologna în viitor. Putem specula că şi topurile şi sistemele de ierarhizare vor reflecta într-un mod sau altul acest lucru. Metodele de predare tradiţionale, prin care se pune accentul pe conţinutul predat de profesor, viziunea conform căreia mintea studentului este ca un vas gol ce trebuie umplut cu informaţie, relaţia dintre profesor-student ierarhizată în baza distincţiei expert/novice (atât la nivelul sălii de curs, cât şi în cadrul formal al participării reale la luarea deciziilor), evaluarea de tip sumativ a cunoştinţelor dobândite, prelegerile ce urmăresc acoperirea materiei planificate, lipsa unui feedback constant din partea studentului şi a profesorului, precum şi curriculum-ul neadaptat nevoilor, intereselor şi abilităţilor personale ale studentului sunt exemple de cum se desfăşoară în prezent învăţământul în instituţiile din România. Universităţile româneşti par a fi gândite a fi centre de informare mai degrabă decât de formare.

Printre **cauzele** acestei stări de fapt putem indica lipsa unei viziuni de ansamblu *coerente* asupra direcţiei pe care învăţământul românesc ar trebui să o urmeze, adecvată realităţilor locale, dar şi dezideratelor asumate din 1999 încoace, deopotrivă, iar acest fapt se concretizează prin reticenţă la inovare. În ciuda hotărârilor ministeriale ce au loc o dată la doi ani între miniştri şi reprezentanţi ai ţărilor semnatare ale Declaraţiei de la Bologna, universităţile avansează cu o oarecare greutate în direcţia unui învăţământ centrat pe student. În România, în centrele universitare mari, cum este şi cazul Clujului, se iau măsuri pentru punerea la dispoziţia studentului a unei baze materiale care să includă spaţii pentru activităţi sociale, culturale sau sportive, pentru înfiinţarea unor centre de consiliere şi orientare a studenţilor în carieră, acestea din urmă funcţionând însă, încă mult, cu preponderenţă la nivel formal. Pe lângă acestea, tot ca parte a ceea ce învăţământul centrat pe student presupune, paradigma predării care persistă în sala de curs ar putea fi înlocuită cu o variantă împrospătată, prin acţiuni de motivare şi investiţii întreprinse de către universitate având ca beneficiari direcţi cadrele didactice (şi indirecţi, studenţii, universitatea şi angajatorii) pentru a lua parte la cursuri de perfecţionare şi calificare, atât pentru îmbunătăţirea şi aducerea la zi a metodelor de predare (corelată cu modulele pedagogice, dar nu numai!), precum şi pentru activitatea de consiliere şi orientare a studenţilor în carieră. De asemenea, reticenţa la reformă se poate observa, la nivel naţional, şi din analiza programelor de studiu existente, neadaptate, în mare parte, nevoilor societăţii, pieţei muncii şi nevoilor studenţilor. Flexibilitatea alegerii specializărilor şi disciplinelor este insuficient dezvoltată în primul rând în legislaţia românească, fapt ce atrage după sine o rigiditate a opţiunilor pe care universităţile şi, implicit, facultăţile le pun în mod real la dispoziţia studentului. Astfel, nici Sistemul European de Credite de Acumulare şi de Transfer nu funcţionează încă la parametrii la care a fost proiectat.

Responsabilizarea aparţine tuturor actorilor implicaţi în procesul educaţional; se poate semnala insuficienţa cadrului legal pentru recunoaşterea educaţiei non-formale, pentru personalizarea parcursului academic şi pentru susţinerea mobilităţii interne, insuficienta promovare a posibilităţii de a efectua un semestru sau două la o universitate din ţară, ce ar permite o mai mare flexibilitate a traseului academic pentru studenţii ce nu îşi permit, din punct de vedere financiar, să participe la o mobilitate internaţională, insuficienta tragere la răspundere, prin fiecare din mecanismele deja existente, a situaţiilor care sunt în dezacord cu învăţământul centrat pe student.

Ca **exemplu de bună practică** din ţară, Universitatea Al. I. Cuza din Iaşi pune la dispoziţia studenţilor o Ofertă de Studii Complementare şi îşi oferă sprijinul pentru ghidarea în ceea ce priveşte paşii ce trebuie urmaţi pentru alegerea unei a doua specializări (*Minor*). A studia Teologie - Psihologie (Universitatea Al. I. Cuza, Iaşi) sau Engleză - Criminologie (University of Reno, Nevada, Statele Unite) în regim de *Major - Minor* sunt două exemple de personalizare a traseului academic al studentului în funcţie de interesele şi abilităţile individuale ale acestuia. În străinătate, din paleta largă a universităţilor, câteva exemple de bună practică uşor de implementat ne-au atras atenţia.

Spre exemplu, University of Melbourne abordează pe un alt palier învăţământul centrat pe student, structurându-şi în mod cât mai eficient conţinutul orei de curs, inversând ordinea activităţilor faţă de metoda tradiţională, şi anume: întâi se fac exerciţii individuale, apoi se facilitează o discuţie în cadrul grupului mare, continuată de exerciţii în grupe

mici de cursanţi, urmând ca apoi profesorul să susţină prelegerea tradiţională (’cursul’). S-a remarcat că studenţii se implică mai mult în timpul prelegerii fiind pregătiţi în prealabil prin exerciţiile şi discuţiile de grup pe subiectul acelei zile (*Journal of University Teaching and Learning Practice,* 2005).

La UAE University, Departamentul de Biologie a lansat aşa-numitul ’*Problem-Based Learning*’, care constă într-un program on-line de comunicare între profesor, studenţi, clienţi (persoane interesate de subiectele respective) şi specialişti în domeniu (posibili angajatori). Concret, profesorul lansează o temă de discuţie, specialiştii adresează o problemă, studenţii analizează şi prezintă un raport, specialistul trimite feedback profesorului, care, la rândul său, trimite un feedback studenţilor. Studentul devine mai responsabil astfel în pregătirea raportului pe tema propusă, având în ’faţă ’ atât pe profesor, cât şi un posibil angajator.

University of Missouri, Columbia, în cadrul unui Course Management System, abordează învăţământul centrat pe student tot prin crearea unei comunităţi online (dar nu numai), îmbinând tehnologia cu adaptarea curriculum-ului, înclinaţia către responsabilizarea studentului prin acelaşi *Problem-Based Learning*, înglobând şi feedback-ul între studenţi (*peer review*), la care se adaugă verificarea on-line a notelor, group-work prin e-mail, evaluare formativă (portofoliu).

La University College, Dublin sistemul de evaluare preferat este tot cel de tip formativ, nu sumativ, prin feedback pentru eseuri, comentarii/corecturi scrise pe marginea temelor de casă, note date în timpul anului nu atât pentru pondere la media finală, cât pentru a stabili un indicator al evoluţiei studentului; de asemenea, se apelează la întrebări de tip multiple choice doar pentru feedback, alegerea task-urilor se face împreună cu studenţii, la fel şi discutarea criteriilor de evaluare, se valorizează rolul autoevaluării în formarea studentului, feedback-ul dat între studenţi (*peer assessment*), note date de colegi, alegerea subiectelor pentru eseuri şi a posibilelor subiecte de examen împreună cu studenţii, bineînţeles pe baza curriculum-ului.

Beneficiile încurajării unui învăţământ centrat pe student sunt relevante pentru toţi *stakeholder*-ii implicaţi în procesul educaţional la nivel academic. Participarea activă în procesul de învăţare (’a învăţa făcând’) şi de luare a deciziilor; promovarea unui climat de încredere, în care curiozitatea epistemică şi dorinţa de a învăţa sunt stimulate şi încurajate; descoperirile personale făcute de studenţi în procesul de învăţare încurajează învăţarea pe tot parcursul vieţii; responsabilizarea studentului în ceea ce priveşte propria evoluţie academică; respect reciproc în relaţia profesor-student; încurajarea studenţilor mai timizi, prin contactul on-line, de a-şi aduce contribuţia la discuţiile iniţiate de profesori şi/sau studenţi şi de a-şi valorifica potenţialul în condiţiile masificării învăţământului şi a imposibilităţii acordării atenţiei profesorului unui număr impresionant de cursanţi, la fiecare curs/seminar; încredere şi stimă de sine mai mare; învăţarea a ceea ce este relevant pentru student, într-o manieră potrivită stilului său de învăţare, în vederea unei dezvoltări multidimensionale, orizontale şi verticale a studentului – lucru în echipă, eficienţă ridicată, automotivare, abilităţi de comunicare, de prezentare etc.; dezvoltarea de competenţe şi abilităţi; posibilitatea ridicată de a se plasa pe piaţa forţei de muncă în domeniul studiat; creşterea calităţii întregului proces educaţional – cuantificabil prin analiza datelor furnizate despre absolvenţii angajaţi cu succes.

Conform modelelor de bună practică expuse mai sus, este necesar ca **schimbarea** să fie una de profunzime, concretă, perceptibilă. Întreaga comunitate academică (Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Inovării, Ministerul Tineretului şi Sportului, Rectoratele şi Decanatele, alianţele naţionale ale studenţilor cu organizaţiile componente, actorii şi investitorii din mediul privat) trebuie să îşi schimbe viziunea în ceea ce priveşte **rolul studentului** în interiorul acestei comunităţi, pentru a putea trece la etapa următoare, de a genera soluţii stării curente în ceea ce priveşte învăţământul centrat pe student, care să înceapă chiar din mediul preuniversitar.

Un prim pas s-a făcut prin recunoaşterea formală a studenţilor ca parteneri egali în luarea deciziilor, concretizată prin minimul de 25% de reprezentare studenţească în forurile decizionale la nivel local, naţional şi internaţional. Gestionarea, apărarea şi exploatarea acestui drept câştigat intră în atribuţiile studenţilor reprezentanţi, atât din ONG-uri, cât şi din structurile de reprezentare la nivel de universităţi/facultăţi. În aceeaşi idee, studentul trebuie privit însă ca partener egal şi în procesul de predare-învăţare, prin încurajarea dialogului şi a feedback-ului constant, bidirecţional. Pe lângă menţinerea procentului minim de 25%, universităţile trebuie să încurajeze cadrele didactice să participe continuu la cursuri de formare profesională pentru aducerea la zi a metodelor de predare, preluând exemple de bună practică. De asemenea, universităţile trebuie să facă demersuri mai susţinute pentru introducerea ofertelor de studii complementare, flexibile şi pentru reformarea curriculum-ului, pornindu-se de la competenţele ce se doresc a fi obţinute (şi nu invers!) (*Writing and Using Learning Outcomes: a Practical Guide,* Kennedy Declan, 2006 – v. *Taxonomia lui Bloom*). Eficientizarea tutoratului trebuie de asemenea avută în vedere, precum şi elaborarea planurilor de studiu, racordată continuu la nevoile societăţii, pieţei muncii şi tendinţelor din ceea ce va fi în viitor Spaţiul European al Învăţământului Superior, în vederea compatibilizării planurilor de studiu locale cu cele din reţeaua Erasmus.

Dintre **mecanismele** pentru atingerea acestor deziderate, cel legislativ primează, reglementând direcţia de urmat; urmează curriculum-ul, un puternic mecanism, corelat cu folosirea corectă a ECTS şi a distincţiei între ce înseamnă punctul de credit şi ce înseamnă ECTS; colaborarea cu firme

din mediul privat în vederea elaborării programelor de studiu; încurajarea reală a mobilităţilor externe şi interne (atât financiar, cât şi prin sporirea numărului de acorduri, *discipline-based* şi alinierea planurilor de învăţământ); dezvoltarea unor mecanisme coerente de asigurare internă a calităţii; accesarea unor programe de formare profesională continuă a cadrelor didactice şi specialiştilor din centrele de consiliere profesională, în acord cu învăţarea pe tot parcursul vieţii promovată de Procesul Bologna; identificarea şi preluarea exemplelor de bună practică; încurajarea tutoriatului eficient; informarea corectă, completă şi în timp real a studenţilor cu privire la toate deciziile şi oportunităţile ce-i privesc în mod real, pentru care atât Ministerul, cât şi Universitatea, Facultatea şi reprezentanţii (din ONG-uri sau aleşi) ai studenţilor trebuie să-şi asume responsabilitatea.

Având aceste premise, precum şi opinia exprimată de Universitatea „Babeş-Bolyai" în Buletinul nr. 3 al Departamentului Competitivităţii şi Calităţii din mai 2008, potrivit căruia „învăţarea este un act esenţial în contextul programului Bologna şi al globalizării învăţământului superior, al masificării acestuia", iniţiative asumate de U.B.B. precum: asistarea individuală a studentului de la intrarea în universitate până la absolvire; diversificarea formelor de tutoriat a studenţilor; reorientarea conţinutului şi a misiunii cursurilor şi a seminariilor pentru a avea un rol formativ, un caracter interactiv, pentru a forma gândirea critică a studenţilor, competenţe specifice domeniului, capacitate de comunicare şi argumentare nu pot fi decât îmbucurătoare, concurând pentru atingerea deziderateloor exprimate de a urca în topurile recunoscute internaţional şi naţional, pentru ca Universitatea „Babeş-Bolyai" să se numere printre cele mai bune World Class Universities.

Irina Drexler
Student Senator – linia română
Facultatea de Litere, Universitatea Babeş-Bolyai

Bibliografie orientativă:

*** *Educaţia/învăţământul centrate pe student. Direcţii strategice privind formarea cadrelor didactice universitar.* Universitatea Bucureşti. (http://www.unibuc.ro/uploads_ro/47083/invatamantul_centrat_pe_student_-final.pdf)

Agachi, Şerban Paul, Alin Mihăilă, Camelia Moraru, Panaite Nica (2007), *Metodologie de calcul pentru ierarhizarea, din punct de vedere al activităţii de cercetare ştiinţifică, a universităţilor din România.*

Barraket, J. (2005), *Journal of University Teaching and Learning Practice* (University of Melbourne). University of Wollongong.

Bender, Bob (2003), *Student-Centered Learning: A Personal Journal*. Educause Center for Applied Research (ECAR). University of Missouri. Columbia.

Buletinul Departamentului Competitivităţii şi Calităţii, nr. 3, mai 2008.

Cornelius-White (2009), Jeffrey *Learner-Centered Teacher-Student Relationships Are Effective: A Meta-Analysis.* American Educational Research Association. (http://rer.sagepub.com/cgi/content/abstract/77/1/113)

European Students' Union (2008), *Towards 2020: A Student-Centered Bologna Process* (http://www.esib.org/index.php/documents/policy-papers)

Kennedy, Declan, Áine Hyland & Norma Ryan (2006), *Writing and Using Learning Outcomes: a Practical Guide.* (v. Taxonomia lui Bloom)

O'Neill, Geraldine and Tim McMahon (2006), *Student-Centered Learning: What Does It Mean for Students and Lecturers?*. University College. Dublin.

University of Westminster (2004), *What Is SCL?*. Educational Innitiative Center.

RAPORT PRIVIND POZITIONAREA UNIVERSITATII BABES-BOLYAI IN „CLASIFICAREA UNIVERSITATILOR DIN LUME PE INTERNET”

„Clasificarea Universităţilor din lume pe internet” este o iniţiativa a **Cybermetrics Research Group** (fostul Laboratorio de Internet). Echipa aparţine Centrului pentru Informaţie Ştiinţifică (**CINDOC**), parte a Consiliului National de Cercetare care este cel mai mare organism public de cercetare din Spania si urmăreşte studiul cantitativ al internetului, in special procesul de comunicare academica pe internet.

„Clasificarea Universităţilor din lume pe internet” [www.webometrics.info] se bazează pe o serie de indicatori care sunt încă in dezvoltare. Conform metodologiei de stabilire a clasificării prezentata la http://www.webometrics.info/methodology.html , ediţia curenta a topului foloseşte unii dintre aceştia special selectaţi pentru a creste corelaţia cu alţi indicatori robuşti de măsurare a ştiinţei (scientometric indicators) folosiţi pentru evaluarea ştiinţei. Scopul proiectului este de a convinge comunităţile academice si politice de importanta datelor de pe Internet pentru măsurarea activităţilor ştiinţifice, a performantei şi a impactului.

Cybermetrics Research Group declara [www.webometrics.info] ca evaluarea a avut un impact semnificativ asupra performantei ştiinţifice a universităţilor si centrelor de cercetare din întreaga lume determinând cercetătorii sa extindă publicarea rezultatelor lor şi să folosească pentru publicare jurnale mult mai accesibile.

Pentru calcularea poziţiei unei universităţi au fost luaţi în considerare patru factori: **cantitatea, vizibilitatea, fişierele de conţinut (rich files)** şi **informaţiile din baza de date Google Scholar**.

Vizibilitatea se referă la numărul de legături externe către site şi trebuie sa fie cât mai mare – se recomandă ca un număr cât mai mare de universităţi şi instituţii partenere să includă link-uri către site-ul UBB

Cantitatea se referă rezultatele obţinute în urma căutării pe web a universităţii prim intermediul a 4 motoare de căutare; numărul rezultatelor trebuie sa fie cât mai mare

Conţinului in **documente** trebuie sa fie cat mai bogat iar rezultatele **cercetărilor ştiinţifice** ale cadrelor didactice si cercetătorilor - cat mai vizibile pe web. Pentru evaluarea acestui indicator se foloseşte aplicaţia Google Scholar http://scholar.google.com .

Prezentam in continuare metodologia de evaluare a universităţilor si recomandările pentru o mai buna clasificare in „Clasificarea Universităţilor din lume pe internet”.

I. Metodologia de evaluare a instituţiilor si criteriile de clasificare

Referinţa bibliografica: www.webometrics.info/methodology.html

Din punct de vedere cantitativ se utilizează cei patru indicatori din datele primite de la motoarele de căutare după cum urmează:

Cantitatea

Numărul de pagini este calculat folosind datele de la patru motoare de căutare: Google, Yahoo, Live Search si Exalead. Pentru fiecare motor, rezultatele sunt normalizate la 1 pentru cea mai mare valoare. Apoi pentru fiecare domeniu este exclus rezultatul maxim si cel minim si fiecărei instituţii i se da un calificativ conform sumei combinate.

Vizibilitate

Numărul total de legături externe unice primite (inlinks) de către un domeniu poate fi obţinut confidenţial doar de la Google, Yahoo Search, Live Search and Exalead. Pentru fiecare motor rezultatele sunt normalizate la 1 pentru cea mai mare valoare si apoi combinate pentru a genera clasificarea.

Rich Files

După evaluarea importantei academice si volumului diferitelor formate de fişiere, se iau in considerare următoarele 'rich files':

EXTENSIE	FISIER
.pdf	Adobe Acrobat PDF
.ps	Adobe Postscript
.doc	Microsoft Word
.ppt	Microsoft Powerpoint

Scholar

Google Scholar furnizează numărul de lucrări şi citate pentru fiecare domeniu academic. Aceste rezultate din baza de date Scholar reprezintă lucrări, rapoarte şi alte publicaţii academice in baze de date indexate web.

Calificativul webometric (poziţia) =

= 4 * clasificarea(Vizibilitate) + 2 * clasificarea (Cantitate) + 1 * clasificarea (Rich Files) + 1* clasificarea(Scholar)

WR=4*V+2*S+1*R+1*SC

II. Recomandări pentru o mai buna poziționare a site -ului UBB

Universitățile și instituțiile de cercetare trebuie sa aibă o buna prezenta cat mai buna in internet. Websiturile lor trebuie sa le reprezinte adecvat resursele, activitățile si performantele furnizându-le vizitatorilor o viziune cât mai buna asupra instituției. In continuare se prezintă câteva recomandări pentru site-ul UBB, sintetizate după
[http://www.webometrics.info/best_practices.html]

1. Denumirea URL-ului

Fiecare instituție trebuie sa își aleagă un domeniu unic care poate fi folosit de toate websiturile instituției. Este important sa nu se schimbe domeniul deoarece se pot genera confuzii si are efecte negative asupra valorilor de vizibilitate. **Domeniu ubbcluj.ro: totalitatea site-urilor înregistrate in ubbcluj.ro (site-ul UBB, paginile facultăților, centrelor, departamentelor, cadrelor didactice, revistelor, publicațiilor, conferințelor, etc.)**

2. Conținut: Crearea de conținut

O prezenta mare pe web este posibila prin distribuirea conținutului site-ului la mai multe niveluri – in cazul UBB – facultăți, departamente, centre, chiar cadre didactice:

- Organizația are responsabilitatea design-ului si informațiilor instituționale din site-ul principal
- Facultățile, centrele, departamentele, bibliotecile, centrele de documentare si serviciile similare gestionează site-urile proprii
- Persoanele individuale sau echipele pot sa își întrețină singuri paginile lor proprii

Hosting-ul de resurse externe poate fi util pentru alți vizitatori si poate creste vizibilitatea: websituri de conferințe, arhive de software, societăți de știință și publicațiile lor, în special jurnale electronice.

3. Conținut: Convertirea in format electronic

Resurse importante pot fi ușor convertite in diverse formate electronice in pagini de web. Se pot include arhive de informații, inclusiv rapoarte privind activitățile trecute sau colecții de fotografii.

4. Inter-legăturile

Măsurarea și clasificarea legăturilor de la alte situri este considerata relevanta, cu o pondere importanta in criteriile de ranking - 50% !

Se recomanda includerea link-ului către site-ul UBB de către partenerii instituționali ai UBB. Legături către site-ul UBB pot fi incluse de asemenea de instituții locale sau regionale, site-uri academice și portaluri educaționale, site-uri din comunitățile cărora se adresează toate versiunile lingvistice ale site-ului UBB.

5. Limbi de circulație internațională

Site-ul UBB respecta criteriile de vizibilitate lingvistica, care sunt foarte importante având in vedere ca web-ul este un mediu electronic global.

Documentele științifice publicate în secțiunile de cercetare se recomanda a fi redactate si in limbi de circulație internațională.

6. Fișiere de conținut și multi-media

Fișierele de tip documente Adobe Acrobat pdf, MS Word doc sau PowerPoint îmbogățesc conținutul site-ului Colecțiile video, interviurile, prezentările, graficele animate si fotografiile digitale sunt atractive pentru vizitatorii site-ului. Fișierele multimedia având dimensiuni mari, se recomanda accesarea prin canale de banda larga si alternativa creării de arhive media

7. Design compatibil cu motoarele de căutare

Se recomanda evitarea facilităților incompatibile cu majoritatea motoarelor de căutare. De exemplu, meniurile de navigare in Flash, Java si Javascript, inter-legăturile complicate intre paginile aceluiași site poate bloca accesul motoarelor de căutare.

Aplicațiile complexe pe baze de date sau paginile dinamice pot fi invizibile pentru unele motoare de căutare; se recomanda folosirea cu precădere a tehnologiilor html și php.

8. Popularitate si statistici

Numărul de vizite care da un indicator al popularității site-urilor este important. Este relevanta însa coroborarea sa cu monitorizarea si distribuția accesului vizitatorilor, motivațiilor lor. In acest sens, sunt relevante site-urile de pe care se navighează către site-ul UBB, distribuția geografica și proveniența vizitatorilor. O statistica de trafic poate arata cele mai importante pagini vizitate.

Analizele de trafic se recomanda a fi folosite pentru îmbunătățirea performanțelor site-ului și evaluarea secțiunilor / facilităților preferate de către utilizatori.

9. Arhivarea si persistenta datelor

Upgrade-ul site-urilor trebuie făcut asigurând compatibilitatea cu versiunile anterioare, cu informațiile si structura pe care vizitatorii s-au obișnuit să le găsească. Păstrarea pe site a informațiilor relevante, ca și a actualității link-urilor este foarte importanta.

10. Standarde pentru site-uri mai bune

Folosirea titlurilor relevante si a meta-tagurilor descriptive creste vizibilitatea paginilor

III. Poziţionarea universităţilor din Romania in Webometrics Ranking of World's Universities la 26 iulie 2009

Position National World University		S	V	RF	Sc
601	Alex. I. Cuza University	1,224	416	743	1,023
928	Univ. Politechnica of Bucharest	827	1,673	814	741
964	Gh. Asachi Technical Univ.	1,144	779	1,637	1,126
1034	University Babeş Bolyai	1,430	1,872	676	852
1087	Acad. of Economic Stud. Bucharest	580	2,108	1,290	825
1155	University of Bucharest	896	1,862	1,011	1,226

OBS: punctajul mai mic este mai bine cotat in top, reprezentând poziţia (rank-ul ; valoarea de 1 este cea mai mare, după care sunt normalizate punctajele obţinute de universităţi)

Se observă avansarea instituţiilor tehnice fata de clasamentul anterior şi punctajul foarte bun al Universităţii Cuza la criteriul vizibilitate.

Din patru criterii folosite, UBB trebuie sa isi imbunatateasca in special criteriul visibility , dar şi size

Pentru criteriul size s-au luat măsuri de dezvoltare a domeniilor pentru extensiile acacemice, institutele, centrele şi departamentele UBB dar trebuie continuată dezvoltarea conţinutului în aceste subdomenii:

- extensii.ubbcluj.ro
- institute.ubbcluj.ro
- centre.ubbcluj.ro
- conferinte.ubbcluj.ro
- granturi.ubbcluj.ro

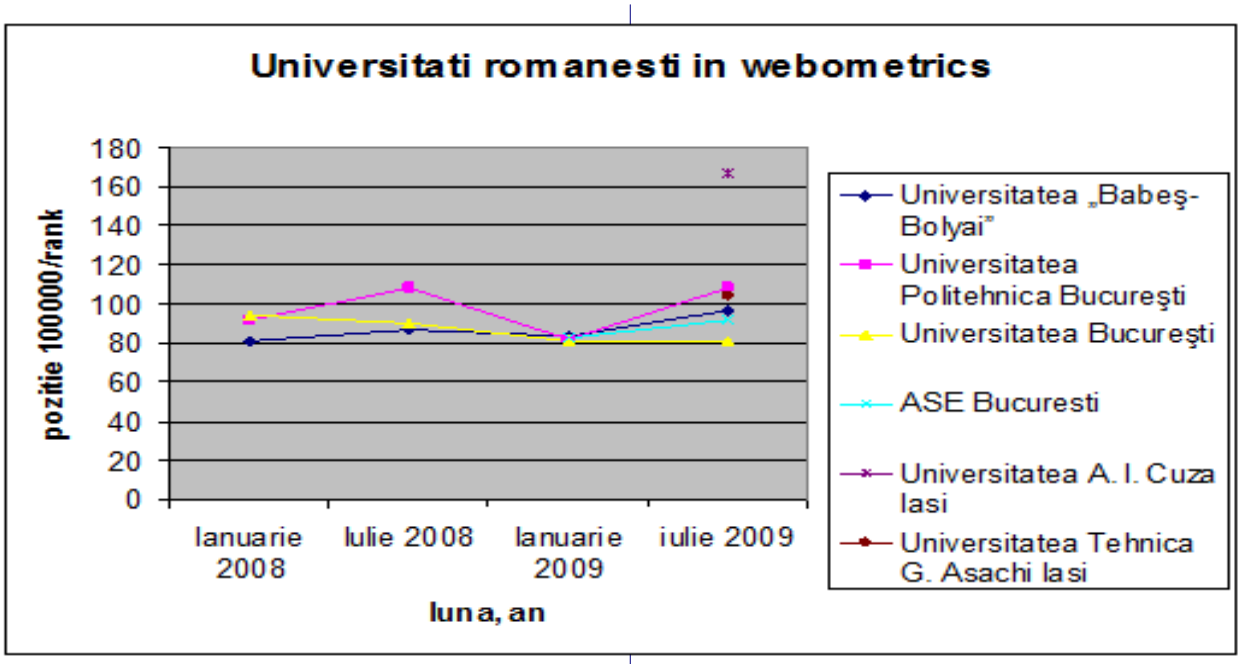
Tabel 1: Evolutia UBB in ierarhia webmetrics

Data	Loc ocupat*	Criterii			
		S*	V*	RF*	Sc*
Ianuarie 2008	1425	1323	2230	686	781
Iulie 2008	1158	1119	1820	652	744
Ianuarie 2009	1197	1082	1883	662	769
Iulie 2009	1034	1,430	1,872	676	852

* Poziţia / rank – valorile mai mici sunt mai bine cotate

Tabel 2: Ierarhia universităţilor româneşti în webmetrics

Univ.	Poziţia ocupată							
	Ianuarie 2008		Iulie 2008		Ianuarie 2009		Iulie 2009	
	glo-bal	Ro	glo-bal	Ro	glo-bal	Ro	glo-bal	Ro
Univ. Babeş-Bolyai	1425	3	1158	3	1197	1	1034	4
Univ. Buc.	1063	1	1108	2	1232	4	1155	6
ASE Buc.					1207	2	1087	5
Poli. Buc.	1094	2	925	1	1224	3	928	2
Univ. A. I. Cuza Iaşi							601	1
Univ. Tehnica Gh. Asachi Iasi							964	3

III. Concluzii si măsuri propuse pentru avansarea UBB in ierarhia Webmetrics

1. Având în vedere ca criteriul vizibilitate are o pondere de 50% în punctajul final, ca şi faptul că UBB înregistrează aici valori sensibil mai mici decât la celelalte criterii, se solicită **activarea cooperărilor internaţionale şi partenerilor instituţionali ai UBB pentru includerea de link -uri către UBB de către partenerii instituţionali ai UBB**, pe bază de reciprocitate – atât la nivelul acordurilor de cooperare, cât şi a programelor educaţionale şi de cercetare desfăşurate în parteneriat . Menţionăm că **partenerii instituţionali ai UBB – date furnizate de CCI – sunt prezentaţi pe site-ul studenţilor internaţionali** http://www.ubbcluj.ro/intstudents/partnerships.html
   Extinderea principiului pentru instituţii din sfera publică, parteneri sociali ai UBB
2. Includerea tuturor site-urilor UBB in **domeniul ubbcluj.ro** . **Aplicarea principiului pentru toate site-urile catedrelor, centrelor de cercetare si extensiilor academice ale UBB**
3. Actualizarea permanenta si îmbogăţirea conţinutului site-ului. Folosirea avantajelor structurii descentralizate a site-urilor UBB pentru dezvoltarea site-urilor din domeniul ubbcluj.ro la toate nivelurile – facultăţi, centre – centre.ubbcluj.ro , institute – institute.ubbcluj.ro
   - Utilizarea domeniului dedicat conference.ubbcluj.ro pentru **dezvoltarea site-urilor de conferinţe ale UBB conferinte.ubbcluj.ro**
   - Dezvoltarea site-urilor proiectelor de cercetare în domeniul **granturi.ubbcluj.ro** sau pe site-urile facultăţilor
   - Dezvoltarea secţiunilor site-urilor in limbi de circulaţie internaţională
4. Dezvoltarea unui domeniu de resurse educaţionale on-line şi dezvoltarea paginilor proprii ale cadrelor didactice, conform propunerilor dlui prorector Mărcuş
5. Extinderea publicării cercetărilor ştiinţifice din cadrul UBB in baze de date internaţionale indexate pe web si folosirea in datele de identificare a adreselor din domeniul ubbcluj.ro

Cluj-Napoca, 30 iulie 2009

Webdesigner Carmen Ciplea

Director – Departamentul Informatizare
Conf. dr. Alina Andreica

ASIGURAREA CALITĂŢII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE PRIN FORMAREA RESURSEI UMANE ŞI ORIENTAREA SPRE PIAŢA MUNCII

Proiectul ”*Asigurarea calităţii programelor de studii universitare prin formarea resursei umane şi orientarea spre piaţa muncii*” se derulează în Universitatea Babeş-Bolyai prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Implementarea proiectului a început în data de 1 martie 2009 şi se va întinde pe o perioadă de 24 de luni.

Activităţile proiectate se adresează personalului universitar şi studenţilor care doresc să se implice în activităţile de asigurare a calităţii. Proiectul vizează creşterea capacităţii Universităţii Babeş-Bolyai de a dezvolta sistemul de asigurare a calităţii, prin intermediul dezvoltării unui management performant, creându-se condiţiile pentru pregătirea educaţională a studenţilor la un înalt nivel calitativ şi pentru oferirea de calificări universitare relevante pentru dinamica pieţei muncii, în concordanţă cu nevoile societăţii bazate pe cunoaştere.

Se urmăreşte atât formarea resursei umane (cadre didactice şi studenţi) în domeniul calităţii, cât şi dezvoltarea unor instrumente şi mecanisme specifice managementului calităţii: proceduri, metodologii, documentaţie, sisteme informatizate de evaluare şi colectare a datelor, etc. Scopul final este acela de a construi o cultură a calităţii în Universitatea Babeş -Bolyai.

Activităţile proiectului

1. Dezvoltarea şi actualizarea sistemului de asigurare a calităţii la nivelul universităţii;
2. Formarea şi perfecţionarea în domeniul calităţii a 127 persoane (cadre didactice şi studenţi cu responsabilităţi in domeniul calităţii la nivel de universitate şi facultăţi);
3. Dezvoltarea mecanismului de monitorizare internă a calităţii prin obţinerea unui feedback permanent din partea studenţilor şi a altor categorii de stakeholders;
4. Organizarea de campanii de informare a studentilor cu privire la implicarea studenţilor în procesul de asigurare a calităţii sistemului universitar;
5. Comunicarea si diseminarea parţială a informatiilor si rezultatelor obţinute prin intermediul paginii web a proiectului şi prin dezvoltarea Bibliotecii Calităţii;
6. Îmbunătăţirea şi adaptarea a 5 programe de studii conform condiţiilor specifice din Cadrul Naţional al Calificărilor în Învăţământul Superior;
7. Dezvoltarea unui sistem de relaţionare a ofertei educaţionale cu nevoile pieţei muncii prin dezvoltarea unui mecanism de obţinere a feedbackului din partea angajatorilor şi elaborarea de instrumente de monitorizare continuă a nevoilor pieţei muncii;
8. Realizarea analizelor şi studiilor necesare îmbunătăţirii a 5 programe de studii, pentru o mai bună corelare a acestora cu nevoile pieţei muncii
9. Consolidarea reţelelor de colaborare dintre universitate, angajatori şi alte instituţii de învăţământ superior
10. Comunicarea si diseminarea rezultatelor prin organizarea de evenimente (workshop-uri la nivel de facultăţi şi o conferinţa naţională la care vor fi invitate persoane de la universităţi din ţară şi străinătate).
11. Elaborarea unui ghid de bune practici privind sistemul de management al calităţii

UNIUNEA EUROPEANĂ
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ŞI PROTECŢIEI SOCIALE AMPOSDRU
FONDUL SOCIAL EUROPEAN POS DRU 2007-2013
INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007-2013
MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI INOVĂRII OIPOSDRU
UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Ce s-a realizat până acum?

- Site-ul proiectului http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/, unde pot fi urmărite rezultatele proiectului
- Corelarea sistemului intern de management al calităţii cu baze de date relevante internaţional http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/despre/rezultate.php
- Proceduri şi metodologii cu privire la aspecte importante ale activităţii academice precum evaluarea/acreditarea internă a programelor de studii, admiterea, funcţionarea ECTS, examenele de finalizare a studiilor, atragerea de sponsorizări http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/despre/rezultate.php
- O bază de date cu peste 2000 de referinţe, actualizată permanent, disponibilă la http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/bdate/ , cu user şi parolă
- Două seminarii de informare cu privire la problematica calităţii şi competitivităţii, în iunie şi septembrie 2009, realizate cu participarea unor invitaţi străini http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/despre/evenimente.php
- Peste 80 de studenţi au fost formaţi în domeniul asigurării calităţii prin trainingul "*Construieşte calitatea academică*" care a avut loc la Beliş, în două sesiuni, în perioada 27-29 noiembrie 2009, respectiv 4-6 decembrie 2009.
- O aplicaţie pentru evaluarea on-line a cursurilor de către studenţi. Aplicaţia a fost deja testată la Facultatea de Business şi în prezent se testează la Facultatea de Fizică şi la Facultatea de Sociologie şi Asistenţă Socială. Utilizarea acestui soft la alte facultăţi depinde de introducerea datelor referitoare la contractele de studiu, la secretariatele facultăţilor.
- O aplicaţie pentru evaluarea on-line a colegilor (peer-review). Softul de evaluare colegială se află în testare.
- Afişe, ecusoane, mape, pixuri, calendare, diplome, legitimaţii, materiale promoţionale pentru promovarea proiectului în rândul cadrelor didactice şi ale studenţilor.

Structura bazei de date QA

În cadrul proiectului a fost realizată o bază de date cu peste 2064 de documente şi 95 link-uri, actualizată permanent, disponibilă la http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/bdate/ , cu user şi parolă. În prezent acesta este structurată pe 6 capitole, după cum urmează:

I. Sisteme de management al calităţii (SMC)
Total 415 documente

I.A. Sisteme de management al calităţii implementate în universităţi de prestigiu - 124 documente
- Regatul Unit
- Finlanda
- Norvegia
- Suedia
- Danemarca

I.B. Agenţii Naţionale de Asigurare a Calităţii şi Acreditare - 152 documente
- Agenţia Română de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior (ARACIS) - România
- The Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA) - Regatul Unit
- The Finnish Higher Education Evaluation Council (FINHEEC) - Finlanda
- The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT) - Norvegia
- National Agency for Higher Education (HSV) - Suedia

UNIUNEA EUROPEANĂ | MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ŞI PROTECŢIEI SOCIALE AMPOSDRU | FONDUL SOCIAL EUROPEAN POS DRU 2007-2013 | INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007-2013 | MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI INOVĂRII OIPOSDRU | UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

- The Danish Evaluation Institute (EVA) - Danemarca

I.C. Reţele trans-naţionale de asigurare a calităţii
131 documente

- The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)
- The Nordic Quality Assurance Network in Higher Education (NOQA)
- The International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education (INQAAHE)
- The European Consortium for Accreditation in Higher Education (ECA)
- The Asia-Pacific Quality Network (APQN)
- The Brisbane Communiqué

I.D. Documente cheie pentru Procesul Bologna asigurarea calităţii în învăţământul superior din Europa
8 documente

- Bologna Declaration 1999
- Prague Communique 2001
- Berlin Communique 2003
- Bergen Communique 2005
- London Communique 2007
- Leuven and Louvain-la-Neuve Communique 2009
- Statement by the Bologna Policy Forum 2009

II. Articole relevante în domeniul asigurării calităţii în învăţământul superior (Biblioteca Calităţii)
679 articole

- Acreditarea instituţiilor de învăţământ superior
- Alumni şi Asigurarea Calităţii
- Audit
- Baze de date (ISI Thompson şi Scopus), Scientometrie
- Benchmarking / Clasificare
- Bologna Process, ECTS
- Calificări
- Concepte asigurarea calităţii
- Calitatea predării şi învăţării
- Calitatea cercetării ştiinţifice
- Evaluarea calităţii
- Fundraising
- Higher Education
- Peer-review
- Rankings / Ierarhizarea universităţilor
- Standarde şi indicatori de performanţă
- Total Quality Management

III. Link-Uri relevante în domeniul asigurării calităţii în învăţământul superior (Biblioteca Calităţii) - 95 Link-uri

- Acreditarea instituţiilor de învăţământ superior
- Audit
- Baze de date (ISI Thompson şi Scopus)
- Benchmarking
- Bologna Process
- Bune practici
- Concepte asigurarea calităţii
- Calitatea predării şi învăţării
- Calitatea cercetării ştiinţifice
- Evaluarea calităţii
- Higher Education
- Standard şi indicatori de performanţă
- Articole despre ranking-uri
- Sisteme de ierarhizare (ranking-uri)
- Satisfacţia studenţilor

IV. Bază de date internă privind managementul calităţii în Universitatea Babeş-Bolyai
Total 849 documente

IV.A. Clasificare formală, pe tipuri de documente
205 documente

- Hotărâri (Senat, Consiliul de Administraţie, etc)
- Regulamente
- Proceduri
- Analiză, strategii
- Adrese, notificări
- Calendar evenimente – ordinea de zi a Senatului, lansări, decernări DHC, conferinţe, etc
- Presa – declaraţii UBB, despre UBB
- Broşuri, afişe, prezentări, fotografii
- Buletine informative – cercetare, CCI, calitate şi competitivitate
- Cărţi

IV.B. Clasificare informală, după subiect
335 documente

- Studii (admitere, programe, extensii, Procesul Bologna etc)
- Cercetare
- Resurse umane, concursuri
- Cooperare (comunitate)
- Asigurarea calităţii, competitivitate
- Relaţii internaţionale

- Financiar
- Dezvoltare, investiții, infrastructură, dotări
- Studenți
- Doctorat, postdoc
- Informatizare

IV.C. Documente interne ale Universității Babeș-Bolyai, publicate în 2009 - 258 documente

- Articole Rector
- Asigurarea Calității
- Biroul de Presă / Comunicate de presă
- Broșuri
- Calendar - ordinea de zi Senat / Cons. de Administrație
- Cercetare
- Ceremonii
- Cooperare
- Despre universitate
- Dezvoltare, Investiții
- Discursuri ale rectorului Universității Babeș-Bolyai, Andrei Marga
- Diverse
- Doctorat / Postdoctorat
- Financiar
- Hotărâri ale Cons. de Administrație / Cabinetul Rector
- Informatizare
- Relații internaționale
- Resurse Umane
- Studenți
- Studii - admitere, programe, extensii, Procesul Bologna

IV.D. Buletine Informative publicate de către Rectorat și Consiliul Academic - 51 numere

Numerele 1-51 din anul 2009

V. Prezentări la conferințe pe tema calității și competitivității - 73 prezentări

- Academic Cooperation and Competitiveness. University Ranking Methodologies, Cluj-napoca, 17-20 Septembrie 2009
- Reuniunea Consorțiului "Universitaria", Sinaia, 10-12 septembrie 2009
- 2nd Leiden University International Symposium on Ranking, Laiden, 2-3 februarie 2007
- 3rd Leiden University International Symposium on Ranking, Laiden, 6-7 februarie 2009
- Santander Group General Assembly 2009, Cluj-Napoca, 12-13 Iunie 2009
- Higher Education Evaluation and Accreditation Council of Taiwan (HEEACT) International Conference, Taipei, 5 iunie, 2009
- The UNESCO Forum on Higher Education in Europe Region: Access, Values, Quality and Competitiveness, București, 21-24 Mai 2009

VI. Sisteme educaționale europene - 45 documente

- Austria
- Belgia
- Cehia
- Cipru
- Danemarca
- Ex-Yugoslavia
- Finlada
- Franța
- Germania
- Letonia
- Liechtenstein
- Lituania
- Luxemburg
- Norvegia
- Olanda
- Polonia
- Portugalia
- Regatul Unit
- România
- Slovenia
- Spania
- Suedia
- Ungaria

Cuprinsul integral al bazei de date este disponibil la adresa: http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate/despre/prezentare_baza_date_mc.pdf

Daca doriți să accesați baza de date vă rugăm să ne scrieți pe adresa qa@staff.ubbcluj.ro pentru a primi numele de utilizator și parola.

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI

CENTRUL PENTRU MANAGEMENTUL CALITĂŢII

Pentru a facilita informarea şi popularizarea la toate nivelele Universităţii Babeş-Bolyai" a temelor legate de competitivitate, ierarhizări naţionale şi internaţionale, asigurarea calităţii învăţământul superior, aşteptăm sugestiile şi propunerile dumneavoastră, către:

Centrul pentru Managementul Calităţii

Str. Pandurilor, Nr. 7,
Clădirea Juventus, Camera 6,
Cluj-Napoca, 400376
Tel: +40 264 429788, Int. 6033
Fax:+40264 429793

Adrese e-mail:
Prorector Andrei Marcus: marcus@staff.ubbcluj.ro
Gelu Gherghin: gelugherghin@staff.ubbcluj.ro
Monica Zaharie: monizaharie@staff.ubbcluj.ro
Melinda Szabo: melindaszabo@staff.ubbcluj.ro
qa@staff.ubbcluj.ro
evaluarecursuri@staff.ubbcluj.ro - pentru probleme legate de evaluarea cursurilor de către studenţi

Adrese web:

Centrul pentru Managementul Calităţii
http://qa.ubbcluj.ro

Proiectul "Asigurarea calităţii programelor de studii universitare prin formarea resursei umane şi orientarea spre piaţa muncii"
http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate

http://qa.ubbcluj.ro/posdrucalitate